Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

הײנט 8 זײטען!

נײער פאלקסבלאט

אונפארטײאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צײטונג

Nr. 262 (954 | Łódź, Wtorek 16 Listopada 1926 | צוײטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג י׳ כסלו תרפ״ז. | Nr. 262 (954

24-71 .אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24-7

סאוויעט-רוסלאנד צאהלט צארישע חובות?

די לעצטע טעג פונ׳ם ענגלישען קוילען=שטרייק.

סאוויעט=רוסלאנד צאהלט צארישע חובות?

בערלין, 15. (ספ. טעל. פון פאריז ווערט מיטגעטיילט, אז דער סאוועטישער געזאנדטער וועט די טעג האבען א בעראטונג מיט בריאנען, אויף וועלכע ער וועט איהם בעקענען מיט די נייע פארשלאגען פון דער סאוועטען-רעגירונג אין דער פראגע וועגען די רוסיש-פראנצויזישע חובות.

עס גייען קלאנגען, אז ס.ס.ס.ר. איז גרייט אפצוצאהלען פראנקרייך די גאנצע צארישע חובות אין משך פון 62 יאהר.

די לעצטע טעג פונ׳ם ענגלישען קוילען=שטרייק.

לאנדאן, 15 (אטע) אלע קוילען-גרובען-ראיאנען מוזען ביז דאנערשטאג צושיקען די רעזולטאטען פון דער אפשטימונג וועגען די רעגירונגס-פארשלאגען. פרייטאג וועלען די רעזולטאטע בעהאנדעלט ווערען אויף א דעלעגאטען-קאנפערענץ.

אין אלגעמיין ווערט די סיטואציע בעטראכט פאר א גינסטיגע און מ׳רעכענט, אז נאך היינטיגע וואך וועט דער קוילען-קאנפליקט פארענדיגט ווערען. אין אלע קוילען-ראיאנען הערשט א גינסטיגע שטימונג פאר די לעצטע רעגירונגס-פראיעקטען, וואס זיכערען א מינימאלען לוין און דאס שאפען פון אויסגלייכס אינסטיטוציעס, וועלכע זאלען רעגולירען די שטרייט-פראגען און וואס זאלען דעצידירען וועגען די פארדינסטען פון די בערג-אונטערנעהמונגען.

לאנדאן, 15 (אטע) צוליב דעם וואס די פראדוקציע פון די ענגלישע גרובען האלט אין איין וואקסען, איז דער אימפארט פון קוילען אין פערגלייך מיט סעפטעמבער געפאלען אויף 777 451 טאן

לאנדאן, 15 (ספ. טעל.) שבת האבען די ענגלישע קוילען-גרובען אנגענומען פון איטאליען די ערשטע בעשטעלונג אויף קוילען. די בעשטעלונג דארף אויסגעפיהרט ווערען 30 טאג נאכ׳ן פארענדיגען זיך פונ׳ם קוילען-שטרייק.

סענאטאר ראטענשטרייך בעקומט דעם רעפעראט

וועגען בודזשעט פון האנדעלס-מיניסטעריום.

ווארשא, 15 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). געכטען איז אונטער׳ן פארזיץ פון סענאטאר ביזאק פארגעקומען די זיצונג פון דער בודזשעט-קאמיסיע ביים סענאט. סענאטאר אדעלמאן האט רעפערירט וועגען דעם בעריכט פון דער העכסטער מלוכה קאנטראל-קאמער, וועגען דער טעטיגקייט פון פינאנץ-מיניסטעריום אין 1925.

דער פארשלאג אז דער בעריכט זאל בעהאנדעלט ווערען צוזאמען מיט׳ן בודזשעט אויף 1927/8 איז אבגעווארפען געווארען.

דער רעפעראט פון האנדעלס מיניסטעריום איז פארגעשלאגען געווארען דעם סענאטאר פ. ראטענשטרייך, וועלכער האט ערקלערט, אז זיין דעציזיע פאכט ער אפהענגיג פון דער שטעלונג, וועלכע ס׳וועט אננעהמען דאס יודישע קאלא.

ליטע בעקומט אמעריקאנער הלואה

פאר׳ן טאבאק-מאנאפאל.

קאוונא, 15 (ספ. טעל) דער ליטווישער געזאנדטער אין בערלין האט צוגעשיקט א ראפארט צו דער רעגירונג, אז איהם איז געלונגען גינסטיג צו פערענדיגען די איינלייטונגס-אונטערהאנדלונגען מיט אן אמעריקאנער פינאנסיסטען-גרופע וועגען א הלואה פאר ליטע פאר פערפאכטען דעם טאבאק-מאנאפאל.

א דעלעגאציע פון דעם פינאנסיסטען קאנסארציום, געפינט זיך שוין אין בערלין און פאהרט די טעג ארויס קיין קאוונא.

פרעסע-געזעץ וועט בעטראכט ווערען

אויף דער היינטיגער סיים-זיצונג

ווארשא, 15 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די מארגענדיגע זיצונג פון סיים וועט ווערט ערווארט מיט גרויס שפאנונג. ס׳האנדעלט זיך אין דער ערשטער רייה וועגען דעם פרעסע-געזעץ. דער „קלוב פראצי“ ציהט צוריק זיין אונטערשריפט אונטער׳ן פארשלאג וועגען פרעסע-געזעץ, דאס זעלבע טוט נאך די פויערים-פארטיי און ס׳קלויבט זיך אויך נאכמין „וויזוואלעניע“, זייער שטעלונג מאטיווירען זיי פארמעל, אז כל זמן דאס געזעץ איז נישט איינגעפלאסען אין סיים, קען ער נישט בעהאנדעלט ווערען.

פונדעסטוועגען איז קלאר, אז דער גורל פונ׳ם פרעסע-געזעץ איז שוין א בעשטימטער.

אויף דער מארגענדיגער זיצונג וועלען אויך דערווארט דרינגענדע פארשלאגען און אינטערפעלאציעס מכח דעם אויסגאנג פון די וואהלען אין אויבערשלעזיען.

פוילישע געזעלשאפט פאר פאן-אייראפע.

ווארשא, 15 (טעלעפאניש) דער פוילישער דעלעגאט צום פאן-אייראפע-קאנגרעס, וואס איז אין אנהויב אקטאבער פארגעקומען אין ווין ארגאניזירט איצט אין ווארשא א פוילישע געזעלשאפט פאר פאן-אייראפע.

אפגענומען די פוילישע בירגערשאפט.

ווארשא. 15 (טעלעפאניש) לויט א פעראָרדנונג פון אינערן-מיניסטעריום איז ביי 38 יודישע יונגע-לייט אפגענומען געווארען די פוילישע בירגערשאפט פאר אויסדרעהען זיך פון מיליטער-דינסט.

פראפ. ווייצמאן אנגעהויבען די אונטערהאנדלונגען

וועגען פערברייטערען די יודישע אגענץ.

ניו-יארק, 15. (טעלעגראפיש דורך יט״א) דער פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע פראפ. חיים ווייצמאן האט אנגעהויבען צו פיהרען די אונטערהאנדלונגען מיט די אנגעזעהנע יודישע פערזענליכקייטען וועגען פערברייטערען די יודישע אגענץ, ביז איצט האט ער שוין קאנפערירט מיטן לואי מארשאל, פעליקס ווארבורג און פעלבערט לעהמאן.

ווי דער יט״א קארעספאנדענט ווערט געוואויר האבען די דאזיגע אונטערהאנדלונגען געגעבען זעהר בעפרידיגענדע רעזולטאטען און ס׳ווערט ערווארט, אז אויף דער גרויסער קאנפערענץ אין באסטאן וואס וועט פארקומען אין צוזאמענהאנג מיט׳ן אנהויב פונ׳ם דרייוו פון 7 מיט א האלבען מיליאן דאלאר פאר א״י, וועט פראפעסאר חיים ווייצמאן מאכען וויכטיגע ערקלערונגען וועגען די אויסזיכטען צו פערברייטערען די יודישע אגענץ.

שילער פערוואונדעט זיין דירעקטאר

און שפעטער געשאסען זיך אליין.

ווארשא, 15 (טעלעפאניש) היינט פריה 1 א זייגער ביי טאג ווען דער דירעקטאר פון דער מלוכה׳שער האנדעלס שולע ליטקע איז ארויסגעגאנגען פון דער שולע, איז צו איהם צוגעקומען א שילער פון דער 3 קלאס סטאניסלאוו לאמפען און האט אין איהם צוויי מאל אויסגעשאסען פון א רעוואלווער. דער דירעקטאר איז א פערוואונדעטער אין קאפ געפאלען אויף די טרעפ, לאמפען האט דאן געשאסען אויף זיך און איז געפאלען א פערוואונדעטער אין גרוסט.

איידער ער האט פערלוירען דעם באוואוסטזיין האט ער נאך בעוויזען צו ערקלערען, אז דעם אטענטאט אויפ׳ן דירעקטאר האט ער אויסגעפיהרט אלס נקמה פאר א שטראף, וואס ער האט פון איהם בעקומען.

ווי די שול-קאלעגען גיבען איבער איז לאמפען מיט א צייט צוריק דערוויטערט געווארען פון דער שולע אויף א וואך צייט, פאר א קאנפליקט צוליב דעם וואס לאמפען האט זיך נישט אפגעשוירען די האר.

ביידע פערוואונדעטע זענען אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל. דער צושטאנד פון דירעקטאר איז א ערנסטער.

מארשאל פילסודסקי שיקט זיין פאטאגראפיע מוסאליני׳ן.

ווארשא 15 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט האט דער פרעמיער מארשאל פילסודסקי אויפגענומען דעם פיהרער פון די פאשיסטען לא פראנקאני. דער פאשיסטען-פיהרער איז געקומען אין דער אפיציעלער אוניפארם פון די פאשיסטען, אין א שווארץ העמדעל. דער פרעמיער האט זיך מיט איהם אונטערהאלטען א לענגערע צייט און האט איהם געשענקט זיינע צוויי פאטאגראפיעס מיט אויפשריפטען פאר איהם און פאר מוסאליני.

דעמאנסטראציע געגען דער רומענישער קעניגין.

משיקאגא. 15 (טעלעגראפיש דורך יט״א). די היגע ארבייטערשאפט קרייזען און יודען האבען איינגעארדנעט א ריזיגע דעמאנסטראציע געגען דער רומענישער קעניגין. מ׳האט געטראגען פאהנען מיט אויפשריפטען: נידער מיט דער בלוטיגער קעניגין. פאליציי האט פונאנדערגעטריבען די דעמאנסטראנטען. ס׳זענען פארגעקומען בלוטיגע צוזאמענשטויסען.

צענטר. סוחרים = פאבריקאנטען=פערבאנד
אויף דער לאדזער וואיעוואדזשאפט (פעטריקאווער 10).

בעקאנטמאכונג.

מיר מאכען בעקאנט אונזערע מיטגלידער, אז אלס יוריסט-קאנסולט פון אונזער פערבאנד איז בעשטימט געווארען דער פאפולערער און בעקאנטער

אדוו. ראפאל קעמפנער

אינטערעסאנטען ווערען אנגענומען פון 11-1 מיטאג און פון 4-7 אין אווענד.
די פערוואלטונג. 835

נאך קורצע און שווערע ליידען איז געשטארבען מיין ליבער מאן, אונזער טייערער פאטער, שוויגערפאטער און גרויספאטער

ר. ע.

יעקב דראשיצקי

(אין עלטער פון 73 יאהר).

די לוי׳ קומט פאר היינט, דינסטאג, 1 א זייגער מיטאג פון טרויער-הויז, וואלטשאנסקא 61. וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאמיליע.
834

צוריקציהען דאס פרעסע־געזעץ

פאָדערט פון דער רעגירונג די יורידישע קאָמיסיע ביים סיים.

װ אַ ר ש אַ, 15. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). דער הײַנטיגער טאָג איז אַדורך אונטער׳ן צייכען פון די רעגירונגס־מיסערפאָלגען. אַ שװערען אייגדרוק האָט געמאַכט דער רעזולטאַט פון די װאַהלען אין אױבער־שלעזיען, װאָס דאָס װערט צוגעשריבען דער פּאָליטיק פון דער איצטיגער רעגירונג.

הײַנט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער יורידישער סיים־קאָמיסיע. ס׳איז בעטראַכט געװאָרען דער נײַער פּרעסע־דעקרעט. צו דער זיצונג איז קיין רעגירונגס־פאָרשטעהער נישט געקומען, הגם דער פאָרזיצער פון דער קאָמיסיע האָט פערזענליך מיטגעטיילט אין אינער־ און יוסטיץ־מיניסטעריום װעגען דער זיצונג. דער רעפערענט פון דער קאָמיסיע דעפּ. ליבערמאַן (פּ.פּ.ס.) האָט אָנגעװיזען, אַז דער דעקרעט איז געגען דער קאָנסטיטוציע און אַז דער דעקרעט, װאָס גיט אַזאַ פרייהייט דער אַדמיניסטראַטיװער מאַכט װעט שאַפען אַן׳אַטמאָספערע פאַר מסירות און אַדמיניסטראַטיװע רעפּרעסיעס. ער לעגט פאָר אָפּצושאַפען די פאַראָרדנונג מיט אַ פאַרבעהאַלט, אַז דאָס אָפּשאַפען די פאַראָרדנונג דורך אָננעהמען אַ ענטשפּרעכענדען געזעץ, זאָל נישט װערען קיין פּרעצעדענט אויף דער צוקונפט, װײַל לויט די סיים־פולמאַכטען פאַר דער רעגירונג איז אויף אָפּצושאַפען אַ דעקרעט גענוג אַ פּשוט׳ער בעשלוס פון סיים. ער האָט אָבער אויסגעקליבען דעם װעג, כדי צו פ ע ר ש נע ל ע ר ע ן דאָס אָפּשאַפען דעם פּרעסע־דעקרעט. ס׳האָט זיך ענטװיקעלט אַ ברייטער וכוח, אין װעלכען ס׳האָבען צוו. אַנד. אָנטיילגענומען די יודישע דעפּוטאַטען זאָמערשטיין און אַדוו. האַרטגלאַס.

דעפּ. זאָמערשטיין האָט אָנגעװיזען, אַז דער געזעץ־פּראָיעקט איז אין סתירה צו דער יוסטיץ פון מאָדערנעם קרימינאַל־קאָדעקס, אַז מ׳קען נישט 2 מאָל בעשטראָפען װערען פאַר אַ בעגאַנגענעם חטא. ער האָט אָנגעװיזען אויף פּרימיטיװען רעכטליכען באַוי פון׳ם געזעץ, װעלכער פערגעסט איגנאָרירען אָן די געריכטען און גיט אַזוי פיל פרייהייט דער אַדמיניסטראַטיװער מאַכט. ביים אָנװענדען דעם געזעץ װעט קומען צו אַ װידערשפּרוך צװישען דער אַדמיניסטראַטיװער מאַכט מיט די געריכטס־אָרגאַנען. ער לעגט פאָר, אַז די קאָמיסיע זאָל אויף זיך נעהמען די איניציאַטיװ אויסצואַרבייטען אַ נײַעם פּרעסע־געזעץ.

דעפּוטאַט האַרטגלאַס װײַזט אָן, אַז די אָרגאַנען װאָס דאַרפען געמשפּט װערען דורך דער פּרעסע, װעלען װערען איהרע שופטים. ער קריטיקירט דעם געזעץ און לעגט פאָר צו בעשליסען, אַז אַלע שטראָפען װאָס װעלען אָנגענומען װערען פאַר׳ן 1 דעצעמבער זאָלען צוריקגערופען װערען. דער פאָרשלאָג איז איינשטימיג אָנגענומען געװאָרען. אין דער דיסקוסיע האָבען זיך בעטייליגט די דעפּ. מאַטאַקעװיטש, כאָטשינסקי, פּרילוצקי, ליפּאַצעװיטש, שעבעקאַ א. אַנד. ס׳זענען פאָרגעטראָגען געװאָרען אַ רייה פאָרשלאָגען און אויסבעסערונגען, אָבער כדי די רעזאָלוציע זאָל טראָגען אַ כאַראַקטער פון אַ איינהייטליכער מאַניפעסטאַציע זענען זיי אַלע צוריקגעצויגען געװאָרען און ס׳איז אָנגענומען געװאָרען אַן׳איינשטימיגע רעזאָלוציע פאָרצושלאָגען דער רעגירונג, אַז זי זאָל צוריקציהען דעם פּרעסע געזעץ.

דעפּוטאַט ליבערמאַן האָט אויסגעדריקט זײַן פּראָטעסט, פאַרװאָס די רעגירונג האָט נישט געשיקט איהר פאָרשטעהער צו דער זיצונג.

באַלפור־דעקלאַראַציע — נישט קיין געשאַנק, נאָר אַ חוב

בעזוך פון קאָלאָנעל װעדזשװאוד אין חיפה.

י ר ו ש ל י ם. (י.ט.א.) די יודישע קהלה אין חיפה האָט איינגעאָרדנעט אַ פייערליכע אויפנאַהמע פאַרן קאָלאָנעל װעדזשװאוד, װעלכער איז אָנגעקומען קיין חיפה. קאָלאָנעל װעדזשװאוד האָט אין זײַן ענטפער אויף דער בעגריסונג געזאָגט, אַז די באַלפור־דעקלאַראַציע איז נישט געװען קיין געשאַנק, נאָר אַ חוב, װאָס האָט געמוזט אויסגעצאָהלט װערען די יודען. די ענטװיקלונג פון חיפה אין עמק האָט איהם בעפרידיגט. אין אָװענד איז װעדזשװאוד אויפגענומען געװאָרען דורכ׳ן אַרבייטער־ראַט פון חיפה, צװישען די רעדנער זענען געװען צװיי אַראַבער און צװיי יודען. קאָלאָנעל װעדזשװאוד האָט ערקלערט, אַז די איינינגקייט צװישען די אַראַבישע און יודישע אַרבייטער איז דער גרונדשטיין פון פרידען אין לאַנד.

פאָרשלאַג צוצונעהמען בײַ די אויסלענדישע יודען דאָס װאַהל־רעכט אין די קהלות אין ריין־געביט.

ק ע ל ן, (יט״אַ) דאָס „קעלנער יודישע װאָכענבלאַט״ טרעט שאַרף אַרויס געגען די שטרעבונגען, װאָס זענען ענטשטאַנען אין געװיסע יודישע קהלות אין ריין־געביט און װעסטפאַליען װעגען בעגרענצען דאָס װאַהל־רעכט פון די אויסלענדישע יודען אין די קהלות. די קהלה אין דאָרטמונד האָט צונויפגערופען אַ בעראַטונג פון פיל יודישע קהלות פון ריינלאַנד און װעסטפאַלען װעגען דעם ענין. אין דער איינלאַדונג װערט געזאָגט: „עס האַנדעלט זיך װעגען ענדערן די סטאַטוטען פון די קהלות און אויך װעגען אַן׳ענדערונג אין יודען־געזעץ פון יאָהר 1847. די ענדערונגען דאַרפען נישט דערלאָזען דעם אָנטייל פון די אויסלענדישע יודען אין די קהלה־פערװאַלטונגען, װײַל אַנדערש װעלען זיי זיכער אין קורצען בעקומען אַ מעהרהייט.

פאָרשלאַג פון אַן׳אַלװעלטליכער קאָנפערענץ פון בני־ברית.

ל אָ נ ד אָ ן. (יט״א). די „בני־ברית״ לאָזשע פון גרויס־בריטאַניען און איר־לאַנד האָט אָבגעהאַלטען נישט לאַנג אַ זיצונג, אויף װעלכער עס איז אָנגענומען געװאָרען אַ בעשלוס צו װענדען זיך מיט אַ פאָרשלאַג צו דער קאָנפערענץ פון די אייראָפּעאישע בני־ברית־לאָזשעס, װעלכע װעלען אין קורצען פאָרקומען װעגען צונויפרופען אַן׳אַל־װעלטליכע קאָנפערענץ פון די לאָזשעס. די קאָנפערענץ װעט האָבען די אויפגאַבע צו שאַפען אַ מיינונגס־אויסטויש צװישען די בני־ברית־לאָזשעס אין פער־שידענע לענדער װי אויך צו שטאַרקען די אינטענסיװקייט פון דער אַרבייט.

עס איז בעשלאָסען געװאָרען אַרויס־צוגעבען אַן׳אייגענע צייטונג. אַרום פסח־צייט װערט געפּלאַנט אַן׳אויספלוג קיין ארץ־ישראל, װאָס װעט דויערן 3 װאָכען.

אָנגענומען דאָס געזעץ װעגען אבער־הויז אין אונגאַרן

יודען בעקומען צװײ געזיכערטע פאָרשטעהער.

ב ו ד אַ פּ ע ש ט. (יט״א). די אונגאַרישע נאַציאָנאַל־פערזאַמלונג האָט נאָך אַ לענגערער דיסקוסיע אָנגענומען דעם געזעץ־פּראָיעקט װעגען אָבער־הויז. דער רעגירונגס־פּראָיעקט האָט ענטהאַלטען אַ פּונקט, אַז די יודישע רעליגיעזע קהלות דעלעגירען 2 רבנים, אַלס פאָרשטעהער אין אָבער־הויז. דעפּוטאַט סאַנדאָר האָט געפאָדערט בלויז אַן׳אויסבעסערונג, דאָס די יודישע פאָרשטעהער זאָלען אויסגע־קליבען װערען לעבענסלענגליך.

בעת דער אָבשטימונג איז אָנגענומען געװאָרען דער רעגירונגס־פּראָיעקט מיט דעפּוטאַט סאַנדאָרס אויסבעסערונג.

פּ.פּ.ס. שליסט אויס מאַראַטשעװסקי׳ן.

װ אַ ר ש אַ, 15 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). אויף מיטװאָך איז צוזאַמענגערופען געװאָרען אַ זיצונג פון צענטראַלען אויספיהרונגס־קאָמיטעט פון פּ.פּ.ס. אויף דער טאָג־אָרדנונג — די פראַגע װעגען אויסשליסען דעפּוטאַט מאַראַטשעװסקי פון דער פּאַרטיי.

מאַרשאַל פּילסודסקי קאָנפערירט מיט די פּריצים.

װ אַ ר ש אַ, 15 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין פּרעזידיום פון מיניסטאָרען־ראַט איז הײַנט פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון פּרעמיער מאַרשאַל פּילסודסקי מיט די גרויסע לאַנדװירט־שאַפטס־בעזיצער.

פערגרעסערט זיך דער געלד־זאַפּאַס אין באַנק־פּאָלסקי.

װ אַ ר ש אַ, 15 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) דער װאַלוטען־זאַפּאַס אין באַנק פּאָלסקי האַלט אין איין שטייגען. פאַר דער לעצטער דע־קאַדע פון נאָװעמבער האָט זיך דער זאַפּאַס פערגרעסערט אויף 10,026,000 גאָלד־זלאָטעס.

הלװאות פאַר לאַנדװירטען

װ אַ ר ש אַ, 15 (טעל. פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די „באַנק גאָספּאָדאַר־סטװאַ קראַיאָװעגאָ״ האָט מיט אַ צייט צוריק בעשטימט 3.000,000 זל. הלװאה פאַר די קליינע לאַנדװירטען, װאָס האָבען געליטען פון נאַטור־קאַטאַסטראָפעס. איצט איז פאַר די גרויסע לאַנדװירטען בעשטימט געװאָרען אַ הלװאה פון 2 מיליאָן זל. חוץ דעם איז די אַלטע הלװאה אויף 2 מיליאָן זל. פּראָלאָנגירט געװאָרען נאָך אויף אַ יאָהר.

Dr. med. Braun

פּאָלודניאָװאַ 23, טעל. 40-26

ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און װענעריש־קראַנקהייטען און מענער־שװאַכע.

בעהאַנדלונג מיט קװאַרץ־ליכט (האַר־אויספאַל)

נעהמט אָן פון 9—12 און פון 5—8 אָװענד

Dr. med. Różaner

ספּעציאַל־אַרצט פאַר װענערישע און הויט־קראַנקהייטען

בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע בערג־זאָנע

נאַרוטאָװיטשאַ 9, 1. שטאָק. טעלעפאָן 28.98

נעמט אָן פון 8 ביז 10 פריה און פון 5 ביז 8 אָװ.

מאַסאַזש־ און הייל־גימנאַסטיק־שולע און קאַבינעט

פון דר. מעד. **ב. שמירגעלד**

צעגעלניאַנאַ 6, טעל. 51-89

ריקענבייגער־פאַרקרימונגען, פּאַראַליזען, נערװען־שמערצען, פעט־זוכט, אַרטרעטיזם, שטיהל־פאַרשטאָפּונג, גינעקאָלאָגישע מאַסאַזשען, בעהאַנדלונג פון פיזיש שװאַכע קינדער (גרופּען). נאָך דעם ענ־דיגען די שולע, װערט אַרויסגעגעבען אַ צייגניש.

עמפּפאַנג פון 3 ביז 5.

Dr. H. Hammer

אַכושער און פרויען־קראַנקהייטען.

נעהמט אָן פון 5 ביז 7 אָװענד.

Wschodnia 38, telefon 28-38.

med. Dr. P. MARKOWICZ

פון פּאַריזער צוריקגעקעהרט

נעמט אָן אין מעדיצינישן־קאָסמעטישען קאַבינעט פּעטריקאָװער 124 פון 3 ביז 7, הויט־ און האָר־קראַנקהייטען, בעזייטיגונג פון געזיכטס־דעפעקטען, בילדונג פון די געזיכטס־פּליװעס. בעסטע הייל־מעטאָדען, מאַסאַזשען, עלעקטראָטעראַפּיע.

װאָרנונג! ג. אַפּעל, פראַנציסקאַנער 57

איך װאָרען דערמיט פאַר דעם קױהלען־הענדלער בײַ װעלכען עס האָט צו 6 און אַ האַלב קערץ קױהלען, פאַר װעלכע איך האָב בע־צאָהלט, געפעהלט 160 קילאָ.

איך פאָדער אויף דעמזעלבען אין משך פון 3 טעג צו ערלעדיגען דעם ענין. אין געגענפאַל, װעל איך זײַן געצװאונגען צו ציהען די קאָנסעקװענצען.

ז. זילבערבער, פּאָלודניאָװאַ 20. 832

קומט און איבערצייגט אייך!

אַלער אַרט בימעס. פּיאַניעס, רעקאָרדען, אַפּעלאַציעס אין אַלע געריכטס־, פינאַנס־, אַדמיניסטראַטיװע און קאָמונאַלע אינסטאַנציעס װערען אַמבעסטען, אַמביליגסטען און אַמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביוראָ

„פּאָלאָניאַ״ אַלעיאַ 1 מאַי 7.

װיכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 װערען ערטיילט עצות און אָנװייזונגען אין אַלע שטייער־אָנגעלעגענהייטען דורך ה׳ לעאָן שװײַצער

אײַנצושיקען: האַנדעלס און פּריװאַט־קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען. פּראָ־טעסטירטע װעקסלען װערען אָנגענומען אויפצומאָנען מיט אייגענע קאָסטען.

מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען צאָהלען 25% ביליגער.

איך מאַך בעקאַנט מיינע קונדשאַפט, אַז נאָך מיין צוריקקעהר האָב איך ערעפענט אַ

טאַפּעצירער־װערקשטעל

אויף פּאָלודניאָװאַ 4 (נעװעלב אין הויף) און בעזיץ אויף לאַגער פאָלגענדע געגענשטענדע װי: אָטאָמאַנען, קאָזעטקעס, געבעטע שטיהל אַלעס צו ביליגע פּרייזען און בעקװעמע בעדינגונגען.

מיט אַכטונג **ח. געפּנער** און **מ. פּאַכאָלס**

(פריהער פּלאַץ װאָלנאָשטשי 2) 6/9

כ׳נעם אויך אָן פאַרשידענע רעפּאַראַטורען און דעקאָראַציאָנס־אַרבייטען.

אַ הערצליכען מזל־טוב

צו דער חתונה פון אונזער ליבען קוזין

משה עהרליך

מיט פרל. **נעמי פּושיטיצקאַ**

און אַ גליקליך צוזאַמענלעבען װינשען:

א. קױפּמאַן און פרוי.

לאָדז, דעם 15. נאָװ. 1926.

Dr. Z. Rakowski

ספּעצ. האָר, אוירען, נאָז, האַלז און לונגען־קראַנקה.

9 קאָנסטאַנטינאָװסקאַ 9

טעלעפאָן 27-81

ספּעציעלער קורס פאַר שטאַמלער.

שפּרעכשטונדען פון 2 ביז 2 און פון 5—7. 175

נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 ביז 11 און פון 2 ביז 3 נאָכמ.

נאָר פאַר 2 50/זל.

פאַסאָניר איך אום און איבער־אַרבייטע הערען־היטע אויף געגצליך נײַ. ערשטקלאַסיגע אַרבייט. נײַע מענער־היטע פון 6 זל. אָן.

געדענקט די אַדרעס:

B. LESLAU, Nowomiejska 3.

(נאָװאָמיעיסקאַ 13)

w podwórzu, sklep № 10.

פאַר פּראָװינצער און פאַזענער רייזענדע, ספּעציעלע הורט־פּרייזען. 833

װיכטיגע פאַר זאַקען־פאַבריקאַנטען און נייהגאַרן־הענדלערס.

די לאַנג־יעהריגע פירמע **בריהער ליבערמאַן** לאָדז, האָט ערעפענט איהר פאַבריקס לאַגער אויף

פּאָלודניאָװאַ 2 טעלעפאָן־נומערן 12-43 — 14-18

פון זעמטליכע געפאַרבטע, מערצעריזירטע און נייה־גאַרנען אַלע נומערן. ר עי עלע בעהאַנדלונג.

פאַר פּראָװינץ — פראַנקאָ פּאָסט. 804

לאדז. 16. נאוועמבער 1926

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 16. נאוועמבער 1926

רוסלאנד און טערקיי.
די בעגעגעניש אין אדעס.

די וויכטיגסטע פאליטישע געשעהעניש פון טאג איז דאס צוזאמענטרעפען זיך פון סאוויעטישען אויסערן-מיניסטער טשיטשערינען מיט'ן טערקישען אויסערן מיניסטער רודזי-בעי אין אדעס. ווי ס'טיילט מיט די דייטשע פרעסע, איז די איניציאטיוו פון דער צוזאמענקונפט געקומען פון דער טערקישער זייט. רוסלאנד געהט וועגען שאפען א בלאק פון די מזרח-מלוכות, וואס זאל ווערען א געגענגאץ צו דער פעלקער-ליגע. טראץ אלע בעמיהונגען פון פראנקרייך, טראץ ענגלאנד'ס נאכגיביגקייט אין דער מאסול-פראגע, האט די סאוויעט-רעגירונג דאך בעוויזען צו שאפען זיך די פריינדשאפט פון טערקיי, פערסיען, אפגאניסטאן, כינע און זיי ווילען עס איצט בילדען דעם נייעם בלאק וואס זאל בעגעגנווירקען דער פעלקער-ליגע.

נאכדעם, ווי דייטשלאנד איז אריינגעטראטען אין דער פעלקער-ליגע, ווערט טערקיי אויפגעפאדערט מצד די מערב-מלוכות צו טון דאס זעלבע. אבער קעמאל פאשא שאצט ריכטיג אפ די לאגע און פערשטעהט, אז מיט'ן אריינטרעטען פון טערקיי אין דער פעלקער-ליגע, וועלען איהרע פריינדליכע בעציהונגען מיט רוסלאנד מוזען ליידען און טערקיי אליין וועט ווערען געבונדען אין פיל הינזיכטען. אין טערקיי זוכט דערפאר צו שאפען אן עווענטועלען געגענגעוויכט צו דער פעלקער-ליגע אין וועלכער איהר לוינט נישט אריינצוטרעטען.

רוסלאנד האט נישט גערן צוגעזעהן, ווי דייטשלאנד איז אריינגעטראטען אין דער פעלקער-ליגע און וויל נאטירליך נישט דערלאזען צו דעם שריט. טערקיי דאגעגען נאכ'ן אריינטרעטען פון דייטשלאנד אין דער פעלקער-ליגע בעמיהט זיך די דייטשע טרעטע צו בעוועגען רוסלאנד, אז אויך זי צוזאמען מיט טערקיי זאל אריינטרעטען אין דער פעלקער-ליגע, וואו ס'ווערט קענען געשאפען ווערען א מיטארבייט פון דייטשלאנד, רוסלאנד און טערקיי. **פר.**

פעראורטיילט צום טויט א שווארץ-מאה'ניק.

מאסקווע, (יט"א) אין כארקאוו איז פעראורטיילט געווארען צום טויט דער בעקאנטער אנטיסעמיטישער אגיטאטאר און פיהרער פון די שווארץ מאה'ניקעס פולקאווניק גלאבאטשאוו. גלאבאטשאוו איז געווען אנ'אינטימער פריינד פון פורישקעוויטש, קרושעוואן און פעליקאן און מיט זיי צוזאמען האט ער ארגאניזירט די פאגראמען אין קישינעוו און אנדערע שטעט. אין יאהר 1905 האט ער אויף א לאנגע צייט ארויסגעגעבען דאס פאגראם-בלעטעל „ארעסקאיא רעזינא". נישט לאנג איז גלאבאטשאוו אומלעגאל איבערגעגאנגען די סאוויעטישע גרעניץ און האט זיך בעמיהט צו שאפען א מאנארכיסטישע ארגאניזאציע אין רוסלאנד. ער האט זיך אויך פערנומען מיט אנטי-סאוויעטישען שפיאנאזש.

אנ'אויפרוף פון הרב קוק לטובת דעם קרן-היסוד.

ירושלים, (יט"א) דער רב-הראשי פון ארץ-ישראל קוק האט ארויסגעגעבען אנ'אויפרוף צו די יודען פון דער גאנצער וועלט צו שטיצען מיט אלע קרעפטען דעם קרן-היסוד. אין דער קריטישער לאגע אין ארץ-ישראל, ווערט געזאגט אינ'ם אויפרוף, דארף יעדער יוד קומען צו הילף מיט וויפיל ער קען און מיט אלע זיינע כוחות

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47 tel. 26-02
אונערליכע קראנקהייטען. מעצע. לונגען או הארץ קראנקהייטען בעשטראהלונגען מיט קונסטליכע בערג-זון.
נעמט אן פון 5—8 נאכמיטאג.

באזעל'ס אונטערגאנג
דאס פאלעז פון רייכסטע יודען אין עסטרייך.

(קארעספאנדענץ פון וויען).

דאס געשפרעך פון וויען איז איצט דער אונטערגאנג פון באזלען, אזוי שנעל, ווי ס'איז געקומען דער אויפגאנג – אזוי שנעל איז געקומען זיין אונטערגאנג.

פאר'ן קריג איז באזעל געווען א פשוט'ער אנגעשטעלטער אין א מאנופאקטור-געשעפט. נישט איין ווינער הויז-פרוי געדענקט איהם געווים. ווען ער פלעגט העפליך איינפאקען דאס געקויפטע פעקעלע און, ווען ער האט בעקומען טרינק-געלד, האט ער עס אליין אפילו אפגעטראגען אהיים. דאס ערשטע געלד האט איהם אריינגעבראכט א שפעקולאציע מיט א קליינער פארטיע סחורה. דאס האט געגעבען מוט און ענערגיע דעם פלייסיגען יונגערמאן צו ווייטערדיגער ארבייט, צום גליק האט ער געוואונען די פערזענליכע סימפאטיע פון ווינער פאליציי-פרעזידענט שאבער, וועלכער איז געווען אויף זיין אמט, בעת די רעגירונגען אין עסטרייך האבען זיך געהאלטען אין איין טוישען. באזעל האט זיך געשאפען די סימפאטיע פון שאבער'ן דורך די ביליגע סחורות אדער גרויסע נדבות, וואס ער האט געשענקט פאר'ן פאליציי-שפיטאל, פאליציי-בעקליידונג א. א. וו.

די צווייטע סבה פון זיין פינאנציעלען ערפאלג איז געווען די ברייטע האנד פון פערשידענע סאציאלע צוועקען; האט מען געוואלט פעריהשען דאס טערקויפען פון א בעריהמט בילד אין אויסלאנד, שטיצען א ביבליאטעק, שטיצען די ווינער קינסטלער – איז באזעל געווען און מיט דער גרעסטער פרייד האט ער געגעבען געלד. א פענסיאציע האט געהאט ארויסגערופען דער פארשלאג פון באזלען, אז ער וויל דעקען דעם דעפיציט פון ווינער אוניווערזיטעט, דערביי האט ער אבער פערלאנגט א געגען-טובה. למשל מען זאל איבערלאזען א פרייען באדען נעבען דער געביידע פון בונדעס-קאנצלער-אמט, וואו באזעל האט געוואלט דוקא אויפבויען זיין באנק.

אין דער אינפלאציע-צייט איז באזעל געווארען א זעהר רייכער מענש. דער יוד באזעל און דער איטאליענער קאסטילאני זענען געווען די צוויי רייכסטע מענשען אין עסטרייך.

באזעל א קליינער, דארער מיט א גלאט ראזירט יונגלעריש געזיכט, מיט קליינע טונקעלע קלוגע אויגען האט געמיינט, אז ער וועט איבערשטייגען זיין חבר קאסטילאני, אבער ביידע זענען צוזאמען געפאלען, ביידע באנקראטירט, און ווען קאסטילאני האט זיך שוין ערהאלט וועט ערשט באזעל מוזען ווייזען, צי ער וועט דאס קענען.

מיט 5 יאהר צוריק, ווען באזעל איז אינגאנצען אלט געווען 26 יאהר, האט ער ארפגעווארפען דעם דעמאלסדיגען פרעזידענט פון דער „אוניאן-באנק" מיגקוס, איינעם פון די ווינער פינאנץ-זיילען. פון דעמאלט אן האט באזעל זיך פערשאפט די פייגדשאפט פון די אלטע גרויסע באנקען, באזעל האט געוואלט איצט ווייזען, אז ער בעהערשט נישט נאר דאס ריינע געלד-געשעפט און האט זיך געווארפען אין מעכטיגע אינדוסטריע-טראנזאקציעס. צו דעם האט ער געברויכט זעהר גרויסע קאפיטאלען. די „אוניאן-באנק" איז דעריבער געבליבען אויסגעשעפט און באזעל האט פון איהר נישט געהאט מעהר ווי דעם מיטעל פרעזידענט. איצט האט איהם שוין אנגעהויבען צו פעהלען געלד און ער האט אנגעהויבען זיך צו בארגען גרויסע מילאנען אין דער פאסט-שפאר-קאסע אלס משכון האט ער איינגעלעגט אלע זיינע אקציעס אין דער „אוניאן-באנק". דא איז דער אנהויב פון זיין פאלען.

די פאסט-שפאר-קאסע האט נאך אנדערע רעכנונגען מיט באזלען, באזעל איז דארט געווען א רעכט געבער און צוליב זיינע עצות האט די קאסע געהאט א פערלוסט פון 110 מיליאן שילינג. ער האט אנגעמעלדעט א קאנקורס, וואס איז גלייך מיט א באנקראט.

באזעל שטאמט פון א ארעמער יודישער משפחה, וואס האט געצויגען איהר חיונה פון א קליינעם גריזלארי-געשעפט. ער איז דערצויגען יודיש אויף אזוי פיל, וויפיל דאס נאטירליכע אסימילירטע לעבען אין וויען האט נאר די מעגליכקייט צו געבען און וויפיל זיין פאטער אלס יוד, וואס שטאמט פון דער סלאוואקיי האט אין איהם געקאנט איינווארצלען.

אלס גרויסער פינאנץ-מאן האט ער אפילו אויף א ווילע נישט פערגעסען, אז ער איז א יוד און נישט פערגעסען, אז עס זענען פערהאן נויטליידענדע מיט מענשען, וועלכע ער האט א חוב אויפצוהעלפען דירעקט און אונדירעקט.

אזוי האט מען איהם געקאנט טרעפען כמעט יעדען שבת אין „זייטענשטעטער-טעמפעל" וואו דער נידריגגעוואקסענער גרויס-פינאנציעלער איז געשטאנען אין מזרח-האנד אנגעטון אין א קליין טלית'ל און בעדאוועט. בפרט האט מען איהם געטראפען אין יעדען שבת מבורכים אדער שבת-ראש-חודש, ווען ער האט נישט אויסגעלאזען צו קומען מתפלל זיין.

א. בעטא.

יודישע נייעס.

זשאבאטינסקי ארויסגעפאהרען פון ארץ-ישראל.

ירושלים, (י.ט.א.) נאכדעם ווי וול. זשאבאטינסקי האט פערבראכט איי-ניגע וואכען אין ארץ-ישראל איז ער אפגעפאהרען קיין אייראפא. דעם 7. נאוועמבער איז פארגעקומען אין תל-אביב א געזעגענונגס-באנקעט, אין וועלכען עס האבען זיך בעטייליגט 230 אנגעזעהענע יודישע כלל-טוער פון ארץ-ישראל. נאך די רעדעס האט זשאבאטינסקי גענומען דאס ווארט און געזאגט, אז ער איז בעגייסטערט פון דעם, וואס ער האט געזעהען אין ארץ-ישראל און גלויבט שטארק אין דער ענטוויקלונג פון לאנד.

די רייזע פון יעקב לעשצינסקי אין ליטע, לעטלאנד און דאנציג

בערלין, (י.ט.א.) ד"ר יעקב לעשצינסקי, דער בעקאנטער יודישער עקאנאמיסט און סטאטיסטיקער, מיטגליד פון עקזעקוטיוו פון „עמיגדירעקט" איז ארויסגעפאהרען אויף א רייזע אין ליטע, לעטלאנד און דאנציג. די רייזע האט ה' יעקב לעשצינסקי אונטערגענומען אין צוזאמענהאנג מיט פערשידענע עמיגראציע-ענינים.

די בעסאראבישע יודען און פעטלורא'ס שולד אין די פאגראמען.

בוקארעשט, (יט"א) ווי עס טיילט מיט די צייטונג „אדווערול", האט זיך אין קישינעוו געבילדעט א קאמיטעט, וואס האט זיך געשטעלט די אויפגאבע צו זאמלען בעווייזען פון פעטלורא'ס שולד אין די פאגראמען אויף יודען. דער פאריזער אדוואקאט וויליאם, וועלכער איז בייהילפיג אין ארגאניזירען די פערטיידיגונג פון שלום שווארצבארד, ווייל איצט אין בעסאראביען, כדי אויסצופארשען די מאטעריאלען.

די אומגליקליכע מציאה.
פון ד"ר א. מוקדוני.

לעצטענס האבען זיך פערמעהרט די פערשידענארטיגסטע ידיעות וועגען א שטארקער ענטוויקלונג פון אנטיסעמיטיזם אין רוסלאנד; וועגען דער פראגע האט גענומען א ווארט דער בעקאנטער פובליציסט ד"ר א. מוקדוני (אין ניו-יארקער „מארגען-זשורנאל). ד"ר מוקדוני, וועלכער בעהאנדעלט קריטיש די געשעהענישען אין רוסלאנד בכלל, פערנעמט אין דער פראגע פון אנטיסעמיטיזם א בעזונדערע שטעלונג.

מען האט ענטדעקט א גאלד גרוב:

מען האט ענטדעקט אנטיסעמיטיזם אין רוסלאנד!

און אנגעזאגט ווערט עס מיט דעם טאן פון א גוטע בשורה און מיט דער האפערדיגקייט פון א ישועה —

אנטיסעמיטיזם אין סאמע סאוויעט-רוסלאנד!

און א קלוגע ווארנונג לאזט זיך הערען פון די דאזיגע ידיעות.

יודען לאזט זיך נישט איינשמועסען, לאזט זיך נישט איינרעדען, אז עס איז פאראן ערגיץ אויף גאטס ערד א ווינקעל, וואו עס איז קיין אנטיסעמיטיזם נישטא.

גלויבט נישט, האלט זיך ביים גרויסען כלל — וואו עס זענען דא יודען דארט מוז זיין אנטיסעמיטיזם.

וועט מען מיך מטמא אנקוקען מיט פערוואונדערטע אויגען ווען איך וועל זאגען, אז די גאנצע מעשה איז נישט בעשטויגען און נישט געפלויגען —

אין רוסלאנד איז נישטא קיין אנטיסעמיטיזם.

רוסלאנד איז דאס איינציגע לאנד אויף דער וועלט, אין וועלכען עס איז קיין אנטיסעמיטיזם נישטא.

*

אין רוסלאנד איז אנטיסעמיטיזם א קרימינעלער פערברעכען.

פאר אנ'אנטיסעמיטישען טהאט ווערט מען דארט הארט בעשטראפט.

האט מען זיך אוועקגעלאזען צו אונטערהערען, וואס בירגער רעדען איינס צו די אנדערע בסוד — פון מויל צום אויער, האט מען זיך געשטעלט הינטער די טירען צו אונטערכאפען אנ'אנטיסעמיטיש ווארט, האט מען זיך גענומען ארויפנארען ביי עטליכע פלאפלער עטליכע ניפטיגע ווערטער וועגען יודען: האט מען אנגעהויבען אויס'פשט'לען אנטיסעמיטיזם פון זייטיגע געשעהענישען אין ערשיינונגען.

אפילו די אנטיסעמיטישע שושקעריי איז ענטדעקט געווארען לכתחלה פון דער רעגירונג; רעגירונגס-צייטונגען האבען די ערשטע געצויגען די אויפמערקזאמקייט אויף דעם און האבען די ערשטע אנגעהויבען פאדערען, אז מען זאל אנגעהמען מיטלען געגען דער גיפטיגער שושקעריי.

אין צעהן יאהר קען מען נישט דערשטיקען אין גאנצען די דאזיגע בלוטדורשטיגע חיה מיט איהרע טויזענדער קעפ, אין צעהן יאהר קען מען נישט אויסרייניגען א לאנד, וואס איז געלעגען איבער'ן האלז אין אנ'אנטיסעמיטישען זומפ, אין צעהן יאהר קען מען נישט אין גאנצען אפשאפען דאס, וואס עס איז הונדערטער יאהרען געכאוועט געווארען מיט דער גרעסטער אנשטרענגונג.

אבער קיין רעגירונג אויף דער וועלט האט נישט אויפגעטון און וועט נישט אויפטון אין איהר קאמף געגען אנטיסעמיטיזם וויפיל עס האט אויפגעטון די סאוויעט-רעגירונג.

זי האט דעם אנטיסעמיטיזם ראשית שטום געמאכט.

צווייטענס, האט זי איהם פערטריבען אין פינסטערע ווינקעלעך, מען זעהט איהם נישט אפען אין גאס.

דער אנטיסעמיטיזם, וואס איז ארומגעגאנגען מיט א פערריסענעם קאפ, דער אנטיסעמיטיזם וואס האט גטבושעהעט פראנק און פריי, דער אנטיסעמיטיזם, וואס איז געזעסען אויפ'ן טהראן איז געווארען דער גרעסטער יורד, ער האט מורא צו זאגען א הויך ווארט, ער קריכט שטיל און בעהאלטען מיט די צופו'לטע ציינער, ער שושקעט זיך מיט טויט-שרעק אין די אויגען.

*

קען איך בשום אופן נישט פערשטעהן, פארוואס כאפען מיר אויף מיט אזא משונה'דיגער שמחה יעדע ידיעה וועגען אנטיסעמיטישער שושקעריי אין רוסלאנד?

עס איז נישטא קיין אנטיסעמיטיזם אין רוסלאנד.

און מיט ליכט וועט מען איהם נישט אויסזוכען.

פערקעהרט — עס איז דא דער דרייסטער און געוואגטסטער קאמף געגען אנטיסעמיטיזם.

די קאלאניזאציע אין קרים איז דער געוואגטסטער ארויסטריט געגען דעם טיפסטען אבערגלויבישען אנטיסעמיטיזם

ערד-אנטיסעמיטיזם דאס איז געווען די שטארקסטע פעסטונג פון דעם רוסישען אנטיסעמיטיזם; רוסישע ערד איז „הייליג" און יודען טארען זיך נישט צוריהרען צו איהר.

און אט האט די סאוויעט-רעגירונג געזאגט צו געבען יודען ערד. דאס איז די גרעסטע ארויספאדערונג געגען דעם טיפסטען אנטיסעמיטישען גלויבען אין רוסלאנד.

דא איז אויפגעהויבען געווארען א האנד אויף דאס הארץ פון רוסישען אנטיסעמיטיזם מיט דער גרעסטער דרייסטקייט און מיט דער גרעסטער ענטשידענקייט.

מיט דער דאזיגער טאט איז די שטארקסטע פעסטונג פון אנטיסעמיטישע פאראורטיילען געבראכען געווארען.

ערד ווייסט דער רוסישער פויער איז זיין בעשערטע, פאר ערד האט ער הונדערטער יאהרען געקעמפט און בלוט פערגאסען, ערד געהערט קיינעם נישט אויסער איהם, עס איז זיין ערד.

קומט די סאוויעט-רעגירונג און זאגט הארב און קאטעגאריש, אז ערד געהערט אויך יודען, אין רוסישער ערד האבען יודען אויך א חלק, עס קומט זיי א חלק.

דאס איז א רעוואלוציע געגען אנטיסעמיטיזם. און אזא דרייסטע רעוואלוציע ווערט נישט דורכגעמאכט מיט א גאלאנטען שמייכעל און אין ווייסע הענדשוה.

איז דא מורמלעניש צווישען פויערים, איז דא פערשטיקטע פערביטערטקייט, איז דא בעהאלטענע אומצופרידענהייט און שטילע ציינען-קריצעריי.

*

ווערט ביי אונז דער גרעסטער רעוואלוציאנערער אקט געגען אנטיסעמיטיזם אויסגעטייטש קאפויר, מאַש פערקעהרט.

מען פערגעסט די רעוואלוציאנערע טאטען געגען אנטיסעמיטיזם און מען כאפט אויף די שטילע טומלעניש פון די געגען וועלכע די טאט איז געווענדעט אלס אנ'ערשיינונג פון אנטיסעמיטיזם.

מען נעהמט דעם טויט קלאפ, וואס דער אנטיסעמיטיזם האט בעקומען און מען פשט'עלט א-ויס פון איהם די אויפלעבונג פון אנטיסעמיטיזם.

אמת טאקי אין רוסלאנד איז נישטא קיין פרייע ערד, אמת טאקי, אז די רוסישע פויערים ווילען די גאנצע ערד פאר זיך.

און ווייל דאס איז אזוי דארפען מיר בעוואונדערן די דרייסטקייט און דעם מוט פון דער סאוויעט-רעגירונג.

און אזוי דארף מען קעמפען געגען דעם אנטיסעמיטיזם. מיט פאקטישער גלייכבערעכטיגונג. מיט פאקטישער אויסגלייכונג און מיט פאקטישען קאמף געגען אנטיסעמיטיזם.

16 דינסטאג ט׳ כסלו תרפ״ז	נאוועמבער זון-אויפגאנג 6.13 זון-אונטערגאנג 4,27 לענג פון טאג 11

טאג-נאטיצען.

דער קהלה׳שער קויהלען-פראיעקט

טאר נישט בעגראבען ווערען.

מיר ווילען זיך אויף דעם ארט נישט מעהר אפשטעלען דערויף, וואס די לאדזער יודישע קהלה דארף זיין און וואס זי איז פאקטיש, שוין נישט איינמאל האבען מיר וועגען דעם געשריבען. פאר דער איצטיגע קהלה-מעהרהייט איז אבער די עפענטליכע מיינונג אַ׳ענין, וועלכען מ׳קאן איבערגעהן מיט א שמייכעל אויף די ליפען און מ׳דארף זיך אויף איהר נישט אפשטעלען. דאס וואס אונז אבער נישט שטערען אויף יעדער עולה, בעזונדער׳ס געגען דער ארימער יודישער בעפעלקערונג, צו רעאגירען און אויפמערקזאם צו מאכען. און קיין עולות פעהלען דאך נישט, אבער דאס וואס די קהלה-מעהרהייט האט אפגעטון אויף איהר לעצטער פערוואלטונגס-זיצונג שטייגט איבער אלע ערווארטונגען. אויף איינע פון די פריהערדיגע זיצונגען פון דער פערוואלטונג איז אריינגעטראגען געווארען א פארשלאג צו פערזארגען די ארימע יודישע בעפעלקערונג מיט קויהלען אויף ווינטער.

ס׳איז לייכט צו זאגען פערזארגען, וועגען דעם האט קיינער נישט בעקאנט חלומ׳ען אפילו, אבער מיט׳ן פארשלאג איז געמיינט געוואָרען, אז די יודישע ארימעלייט זאלען אין דער צייט ווען די פרעסט וועלען זיך בעווייזען, איינהייצען זייערע אויוועלעך, כדי אפצוקאכען א ביסעל קארטאפעל פאר זייערע קינדער, מיט׳ן פארשלאג האט זיך געמיינט, אז די קינדערלעך, וואס זענען ערשט איצט געזונד געווארען פון דער שקארלאטין און טיפוס-עפידעמיע זאלען האבען ווי זיך אנצווארעמען, כדי נישט אריינצופאלען אין אנדערע קראנקהייטען. מיט׳ן פארשלאג איז ענדליך געמיינט געווארען, כאטש ווייזען דער יודישער בעפעלקערונג א שיין פון דעם וואס די יודישע קהלה דארף און מוז טון.

בילא די איצטיגע קהלה-מעהרהייט האט זיך נישט געקענט אנטון דעם כח מיט אמאל דעם דאזיגען וויכטיגען ענין צו ערלעדיגען און ערשט געשאפען א קויהלען-קאמיסיע, וועלכע זאל פארשטעלען א גענויען בודזשעט, פלאן א. אז. וו. ס׳איז באלד געווען צו זעהן אין דעם א פרוב דעם גאנצען ענין צו פערשלעפען און באגאטעליזירען, האט זיך אבער אין דער קאמיסיע געפונען א מעהרהייט דאזארעס, וועלכע האבען דוקא געוואלט דעם פארשלאג אדורכפיהרען און זיי האבען טאקי אויסגעארבייט א גענויען פלאן, ווי אזוי דעם פארשלאג אדורכצופיהרען. די קהלה-מעהרהייט, וועלכע האט לכתחילה זיך געמאלט אפרייסען פון דעם „קויהלען-געשעפט" האט זיך איצט געפונען אין אנ׳אונאנגענעהמער לאגע, עטליכע פון דער מעהרהייט האבען באלד אויסגעטון דאס שעהם-היטעל און געשטעלט א פארשלאג אפצווארפען דעם גאנצען ענין.

די „פאליטיקער" האבען אבער געוואלט בכבוד ארויס פון דעם עסק, און פלוצלונג ווידער א פארשלאג וועגען אפשיקען צוריק דעם פראיעקט אין דער קאמיסיע.

נאך וואס? די קאמיסיע טענה׳ט דאך, אז זי האט נישט מעהר וואס צו טון, זי האט אלץ פערטיג?

אבער צו וואס פרעגען קשיות, ווען ס׳איז שוין איצט קלאהר, אז די קהלה-מעהרהייט וויל בעגראבען דעם אונאנגענעהמען (פאר זיי) ענין.

דאס איז אנ׳אונערהערטע זאך, די יודישע בעפעלקערונג מוז אויפהויבען איהר ענערגישסטען פראטעסט געגען דער קהלה-מעהרהייט, וועלכע שפילט זיך פשוט מיט דער גויט און ארימקייט פון די יודישע מאסען ביי אונז אין שטאט. די קהלה-פערוואלטונג מוז סוף-כל-סוף אפגעבען א רעכנונג דער יודישער בעפעלקערונג, וואס עס בעדייטען אזעלכע קונצשטיקען און „הויך-פאליטיקער" אויף דער קאנטא פון דער פּוּרים ער יודישער בעפעלקערונג.

אבער אונזער טענה איז אויך געווענדעט צו די מיטגלידער פון דער „קויהלען-קאמיסיע", וועלכע האבען זיך אפגעזאגט פון זייערע מאנדאטען אין דער קאמיסיע. אמת, ס׳איז געווען קלאהר, אז דאס צוריקשיקען דעם פראיעקט אין דער קאמיסיע איז געווען די לויה פון דעם פראיעקט, אבער זיי האבען נישט געטארט אפטרעטען פון קאמפס-פלאץ און דערפיהרען, אז די קהלה מעהרהייט זאל בעגעהען איהר נבלה עפענטליך פאר דער גאנצער יודישער בעפעלקערונג, אז זי זאל ארויס ווייזען איהרע אמת׳ע טענות און אפווארפען דעם פארשלאג איינגאנצען.

די אויפגאבע פון דער אפאזיציע איז ווייטער צו קעמפען, אז דער דאזיגער פארשלאג זאל נישט בעגראבען-ווערען, און כדי די יודישע בעפעלקערונג זאל נישט איינגאנצען עגטוישט ווערען.

י. ראנכין.

רשימות פון די יאהרגענג: 1906, 1905 און 1904.

היינט הויבט זיך אן די רעגיסטראציע.

עלטערע, וועלכע זענען געבוירען אין יאהר 1906 און אויך 1905 און 1904, וועלכע זענען נאך ביז איצט נישט אריינגעצויגען געווארען אין די פאבאר-רשימות, אדער זענען נאך נישט געשטאנען פאר דער פאבאר-קאמיסיע דארפען זיך פערזענליך מעלדען צו די רשימות אין לאקאל פון מיליטעריש-פאליציאישען ביורא אויף טראגוטא 10 אין די שעה׳ן פון 8 אין דערפריה ביז 3 נאכמ. שבת — פון 8 ביז האלב 2.

מעלדען דארפען זיך:

א) די, וועלכע וואוינען אויפ׳ן שטח פון דער שטאט לאדז, אהן אונטערשיד, צו וועלכער גמינע זיי געהערען.

ב) וועלכע האבען נישט קיין שטענדיגען וואוין-ארט אין לאנד, אדער זיי געפינען זיך צייטווייליג אין לאדז אין דער צייט, ווען עס דויערט דאס צושטעלען זיך, ד. ה. פון 16 נאוועמבער (ליסטאפאד) ביז׳ן 31 דעצעמבער (גרודשען);

ג) די וועלכע געפינען זיך צייטווייליג אין לאדז און קענען נישט צוליב פערשידענע סיבות, זיך צושטעלען אין דער גמינע, אין וועלכער זיי וואוינען.

צושטעלען דארף מען זיך אין פאלגענדען סדר:

יאהרגאנג 1906.

היינט ד. 16. נאוועמבער, די, וועמענס פאמיליען-נעמען ס׳הויבען זיך אן מיט די אותיות A, Ba ביז Be

יאהרגאנג 1905.

היינט דעם 16, 17, 18 און 20. דעצעמבער (גרודזשיען) 1926.

יאהרגאנג 1904.

דעם 21, 22 און 23. דעצעמבער (גרודזשיען) 1926.

יעדער, וואס מעלדעט זיך, מוז זיין געמאלדען אין לאדז, מוז האבען א פערזענליכען דאקומענט מיט א פאטאגראפיע ארויסגעגעבען פון רעגירונגס-קאמיסאריאט אדער סטאראסטווע, אנ׳אנדער דאקומענט, וואס בעשטעטיגט זיין אידענטישקייט; א רעגיסטראציע-צייגניש און א שול-דאקומענט. האנדווערקער מוזען אויסער דעם האבען א צעך-בעשייניגונג.

עס מוזען זיך אויך מעלדען די, וועלכע קענען זיך נישט לעגיטימירען מיט א גילטיגען פאס פון אנ׳אנדער מלוכה. עס מוזען זיך אויך מעלדען די בעזיצער פון „קארטי פאביטו", וועלכע האבען נישט קיין אויסלענדישען פאס.

פוילישע בירגער, וועלכע וואוינען אין אויסלאנד, דארפען זיך מעלדען צום נאהענטסטען פוילישען קאנסולאר-אמט.

בעמערקונג:

דאס מעלדען זיך פרייוויליג אין מיליטער, אדער דאס אויסדינען ביז דער פערפעלגעליכונג פון דער פעראָרדנונג, בעפרייט נישט פון דער פליכט צו מעלדען זיך צו די רשימות.

פערזאנען, וועלכע בעהאלטען זיך אויס פון דער פליכט צו מעלדען זיך צו די רשימות, און די פערזאנען, וועלכע וועלען זיך נישט מעלדען צום טערמין, אהן דער געהעריגער מאטיווירונג, וועלען אויפ׳ן אדמיניסטראטיווען וועג בעשטראפט-ווערען מיט א שטראף ביז 500 זלאטעס אדער ביז 6 וואכען ארעסט, אדער מיטביידע שטראפען צוזאמען.

פירשט יאנוש ראדזיוויל קומט קיין לאדז

צו גרינדען א קאנסערוואטיווע פארטיי.

ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, האט דער נייער ווינד, וואס האט גענומען בלאזען פון ניעסוויעזש, אויך ארומגענומען די.. לאדזער אינדוסטריעלער, וועלכע האבען זיך אנגעהויבען אריענטירען אין גייסט פון די נייע שטרעמונגען.

אזוי האבען א טייל לאדזער אינדוסטריעלער געזאלט צושטעהן צום "קלוב פראצי", און אין דער אנגעלעגענהייט האט אויך געזאלט קומען קיין לאדז דער וויצע-פרעמיער בארטעל, וועלכער איז דער פיהרער פון „קלוב פראצי".

איצט האבען זיך דאס רוב לאדזער גרויס-אינדוסטריעלער אנגעהויבען אריענטירען אויף ניעסוויעזש און בעשלאסען צו גרינדען א קאנסערוואטיווע פארטיי, מיט מאוריצי פאזנאנסקי׳ן, דעם פרעזעס פון „באנק פזשעמיסלאווי" „פעטריקאווער מאנופאקטור" און „אקצ. געז. זילבערשטיין" — בראש.

מאוריצי פאזנאנסקי זאל אין די לעצטע טעג שוין האבען קאנפערירט מיט׳ן פירשט יאנוש ראדזיוויל און אין לאדז זאלען שוין האבען אויסגעדריקט זייער גרייטקייט צוצושטעהן צו דער נייער ריכטונג די אינדוסטריעלער גראהאמאן, בארטשינסקי און אנדערע.

פירשט יאנוש ראדזיוויל וועט איינשטעהן ביי מאוריצי פאזנאנסקי, וואו ס׳וועט פארקומען א לענגערע קאנפערענץ.

„קלאסען-בעוואוסטזיניגע" פוילישע ארבייטער

לאזען נישט צו אין דער פאבריק א יודישען ארבייטער.

(—) אין דער פאבריק פון ניימאן אויף פעטריקאווער 167 האט זיך א לאנגע צייט בעמיהט דער יודישער ארבייטער ניסן קרול, אז מ׳זאל איהם צונעהמען צו דער ארבייט.

ענדליך האט דער פאבריקאנט מסכים געווען און בעשלאסען דעם יודישען ארבייטער צוצונעהמען.

נאר דעם האבען פראטעסטירט אלע קריסטליכע ארבייטער, וועלכע זענען בעשעפטיגט אין דער פאבריק און מיט׳ן טאמענט, ווען דער יודישער ארבייטער איז געקומען צו דער ארבייט, האבען אלע קריסטליכע ארבייטער געווארפען די ארבייט און געטאדערט, אז דער יוד זאל תיכף בעזייטיגט ווערען.

ס׳איז כדאי צו בעמערקען, אז כמעט אלע ארבייטער געהערען צום קלאסען-פעראיין.

ס׳האט אויך נישט געהאלפען די אינטערווענץ אין קלאסען-פעראיין. דער יודישער ארבייטער האט געמוזט אוועק פון דער ארבייט.

צו דער חרפה פון א געוויסען טייל פוילישע ארבייטער מוז געזאגט-ווערען, דאס איז שוין נישט דער ערשטער פאל, ווען ס׳ווערט נישט צוגעלאזט צו דער ארבייט א יודישער ארבייטער, אבער אין אנדערע פאלען פלעגען זיך די פאבריקאנטען איינשטעלען פאר׳ן בעשולדיג׳טען ארבייטער און ענערגיש פאדערען, אז ער זאל בלייבען. געווען שוין אויך א פאל, ווען דער פאבריקאנט האט געדראהט מיט פערמאכען די פאבריק אויב דער יודישער ארבייטער וועט נישט בלייבען.

פארוואס האט ה׳ ניימאן זיך אזוי לייכט געלאזט בעאיינפלוסען?

----

2 יאהר תפיסה.

פראצעס פון מאגיסטראט-קאסירער לעשניעווסקי, וועלכער האט פערשווינדעלט 24,000 זל.

(—) נעכטען איז אין היגען קרייז-געריכט פארגעקומען דער פראצעס געגען דעם געוועזענעם מאגיסטראט-קאסירער וואלענטי לעשניעווסקי, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען, אז ער איז בעגאנגען געלד-מאלווערזאציעס אויף א סומע פון 24 טויזענד זלאטעס.

לעשניעווסקי האט געארבייט אין מאגיסטראט 10 יאהר. שבת דעם 17. יולי האט וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי ארויסגעגעבען א בעפעהל לעשניעווסקי׳ן, אז ער זאל תיכף אפגעבען די קאסע דעם הויפט-קאסירער, לעשניעווסקי האט ערקלערט, אז ער האט נאך צו ערלעדיגען עטליכע ענינים און וועט די קאסע איבערגעבען ערשט מאנטאג. וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי האט אבער פערלאנגט, אז די קאסע זאל תיכף איבערגעגעבען ווערען, לעשניעווסקי איז אויף א מינוט ארויסגעגאנגען און מעהר נישט צוריקגעקומען.

נאך זיין אנטלויפען איז אדורכגעפיהרט געווארען א רעוויזיע אין די ביכער און ס׳האט זיך ארויסגעשטעלט, אז עס פעהלען 24 טויזענד זלאטעס, מ׳האט וועגען דעם מיטגעטיילט דער פאליציי, וועלכע האט לעשניעווסקי׳ן ארעסטירט אין ווארשא. ביים ארעסטירען האט מען ביי איהם געפונען 900 זלאטעס.

דער פראצעס איז נצפיהרט געווארען אונטער׳ן פארזיץ פון ריכטער קאזלאווסקי, בעשולדיגט האט פראקוראר לפוויעצקי, פערטיידיגט אדוו. קאמפנער.

אויפ׳ן פראצעס ערקלערט דער בעשולדיגטער, אז ער האט גענומען פון דער קאסע נאר 6000 זלאטעס, וואס שייך דעם איבעריגען געלד איז מעגליך, אז דאס האט אימיצער צוגע׳גנב׳עט, ווייל דער בעשולדיגטער איז זעהר אפט ארויסגעגאנגען אויף קאנפערענצען מיט׳ן וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי און האט אפען געלאזען די קאסע. דער אנגעקלאגטער זאגט נאך ווייטער, אז דעם זעלבען טאג ווען ער איז אוועק פון מאגיסטראט איז אין קאסע געלעגען 40 טויזענד זלאטעס, אזוי אז ער וואלט ווירקליך געמאכט מיספרויכען וואלט ער דאס געלד אויך געקענט צונעהמען.

עדות וויצע-פרעזידענט גראשקאווסקי און שעף פון דער פינאנץ-אפטייל וואלבינסקי ערקלערען, אז לעשניעווסקי האט די לעצטע צייטען שטארק גע׳שיכור׳ט און פערנאכלעסיגט די ארבייט.

דאס געריכט פער׳משפט לעשניעווסקי׳ן צו 2 יאהר תפיסה און צו בעצאהלען דעם מאגיסטראט 24,082 זל. מיט 87 גר.

קאנטראל-פערזאמלונגען.

היינט, דינסטאג, דעם 16-טען נאוועמבער קומען פאר די קאנטראל-פערזאמלונגען פון די קאטעגאריעס A, C, C1 פון די פערזאנען, וועלכע האבען זיך צוליב פערשידענע סיבות נישט געשטעלט צו די קאנטראל-פערזאמלונגען אין 1925

די קאנטראל-פערזאמלונגען וועלען פארקומען לויט׳ן פאלגענדען סדר:

יאהרגאנג 1891.

(קאנסטאנטינער 81) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות Wh-Wa

מאָרגען מיטוואך — Wz-Wi

יאהרגאנג 1892.

(קאנסטאנטינער 81) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות Wh Wa

מארגען מיטוואך — Wz-Wi

יאהרגאנג 1893

(לעשנא 9) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות Szn-Sza

מארגען מיטוואך — Szy-Szo

יאהרגאנג 1894.

(קאנסטאנטינער 62) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות Rn-Ra

מארגען מיטוואך — Rz Ro

יאהרגאנג 1898.

(סקלאדאווא 40) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן די אותיות Rn-Ra

מארגען מיטוואך — Rz-Ro

צו די פערזאמלונגען דארף מען זיך מעלדען פונקט 9 א זייגער אינדערפריה מיטנעמענדיג מיט זיך דאס מיליטער-ביכעל מאביליזאציאנס-קארטע און אנדערע מיליטער-דאקומענטען. די, וועלכע וועלען זיך נישט שטעלען וועלען שטרענג בעשטראפט ווערען.

שפיצע

פאר אינטעלעקטועלע ארבייטסלאזע.

(אז) ווי בעוואוסט, האט די רעגירונג בעשטימט פאר לאדז אויפ׳ן חודש נאוועמבער 92 טויזענד זלאטעס אויף שפייז פאר אינטעלעקטועלע ארבייטער.

די אויסצאהלונגען הויבען זיך אן דעם דאנערשטאג דעם 16. ה. ח. און וועלען דויערן ביז שבת.

עס וועלען בעקומען אויסגעצאהלט די ארבייטסלאזע, וועלכע האבען לעגיטימאציעס פון נומער 3586 אן.

*

ס׳ווערט אויפמערקזאם געמאכט, אז די אלע, וועמען מ׳האט צוגענומען דאס רעכט פון בעקומען שפייז, קענען זיך ווענדען מיט שריפטליכע רעקלאמאציעס צום ארבייטסלאזען-פאנד.

יודישער וועלט-רייזענדער אין לאדז

העלדישער ספארט-מאן ישראל פרים גערט צופוס פון ארגענטינע קיין ארץ-ישראל.

צו אונז אין רעדאקציע איז נעכטען געקומען ה׳ ישראל פרים, וועלכער האט אונטערגענומען אן אריגינעלע רייזע צו פוס פון ארגענטינא קיין ארץ-ישראל.

ה׳ פרים אן׳אמת׳ער יודישער ספארט מאן, א הויכער ברייט און פעסט-געבויט אנ׳אטלעט און בעקסער האט שוין אויף זיין וועג זעהר פיל איבערגעמאכט. אליין איז ער א לעמבערגער, א פוילישער בירגער, זיין רייזע האט ער אנגעהויבען פון ריא-דע-זשאנעירא דעם 4 אויגוסט 1924, פון דעמאלט איז ער געגאנגען דורך מדבר׳ות און זומפען, צווישען ווילדע און האלב-ווילדע שבטים מיט׳ן רעוואלווער אין גארטעל. 14000 קילאמעטער צו פוס ביז ער איז דעם 29 אויגוסט 1926 אנגעקומען קיין פאריז דארט האט איהם דער בעקאנטער יודישער אויטא-פאבריקאנט סיטראען געשענקט א מאטאציקל, אויף וועלכען דער העלדישער יודישער ספארט-מאן מאכט זיין ווייטערדיגע רייזע. ר׳האט שוין אדורכגעריזט בראזיליען, אורוגוואי, ארגענטינא, שפאניען, פראנקרייך, שווייץ עסטרייך, טשעכיען און פוילען, איצט פאהרט ער איבער רומעניען, בולגאריען, טערקיי, קליין-אזיען קיין ארץ-ישראל, וואו ער וויל זיך בעזעצען אויף

העלדישער פוסגעהער ישראל פרים

שטענדיג. ה׳ פרים איז איצט אלט 28 יאהר, ער איז א לאנדווירטשאפטליכער ארבייטער און וויל דעריבער פערבלייבען אין ארץ-ישראל.

אינטערעסאנט איז דאס, אז ה׳ פרים האט קיין שום וועט מיט קיינעם נישט געמאכט און געהט פון אייגענעם ווילען. קיין געלד האט ער נישט מיטגענומען און האט אויך נישט.

– ווען ס׳פעהלט מיר עפיס, זאגט ה׳ פרים, געה איך צום ערשטען בעסטען און בעט. דאפועלבע איז אויך מיט עסען.

ה׳ פרים האט אונטערשריפטען פון אלע געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס אין די שטעדט, וואו ער איז געווען, פון רעדאקציע, פוילישע קאנסולאטען. אמבאסאדעס און אנגעזעהענע פערזענליכקייט, צווישען זיי די מלוכה-פרעזידענטען פון ארגענטינא און אורוגוואי.

ה׳ פרים האט אויך געבעטען אונזער אונטערשריפט, וועלכע מיר האבען גערן געגעבען, ווינשענדיג דעם הצ״דישען יונגערמאן א ווייטערדיגע גליקליכע רייזע.

סובסידירען יוד. שולען איז א פאליטישע פאדערונג.

אזוי מענה׳ די פ. פ. ס.

(–) די פ.פ.ס׳ישע בילדונגס געזעלשאפט „טור" האט זונטאג צוזאמענגערופען א קאנפערענץ פון די פערוואלטונגען פון די היגע פראפעסיאנעלע פעראיינען וועגען בילדונגס-ענינים.

נאכדעם ווי ד״ר קלושינסקי האט געהאלטען א רעפעראט וועגען דער בילדונגס-ארבייט צווישען די ארבייטער, האבען די פארשטעהער פון די יודישע פראפעסיאנעלע פעראיינען ערקלערט, אז פאר די יודישע ארבייטער איז די גלייכווערטיגסטע בילדונגס אינסטיטוציע די צענטראלע יודישע שול-ארגאניזאציע און דעריבער האבען זיי אריין געטראגען א פארשלאג, אז די קאנפערענץ זאל זיך ווענדען צום פרעמיער פילסודסקי מיט דער פאדערונג צו סובסידירען די יודישע שולען.

דער פארזיצענדער סען. קאפטשינסקי האט ערקלעהרט, אז די פאדערונג פון די יודישע פארשטעהער טראגט נישט קיין קולטורעלע כאראקטער נאר א פאליטישען, דעריבער האט ער דעם פארשלאג נישט געשטעלט צו אבשטימונג.

די בעקאנטשאפט איז פינסטערן טויער

און — נישטא 800 זלאטעס.

(–) דער ווארשאווער איינוואוינער שמואל ג. איז פאריגע וואך געקומען קיין לאדז, כדי צו ערלעדיגען געוויסע געשעפטליכע ענינים.

אין אווענד האט ער אויף דער גאס בעטראפען א „דאמע" און ווען זי האט זיך אפגעשטעלט ביי א פינסטערן טויער אויף מאניושקי-גאס האט אויך ה׳ ג. זיך אפגעשטעלט און גענומען שמועסען...

פלוצלינג האט אבער די דאמע ערקלערט, אז זי מוז אוועקגעהן און זי האט זיך געזעגנט מיט איהר אונבעקאנטען-בעקאנטען.

ווען די דאמע איז שוין געהען פערשוואונדען, האט ה׳ ג. בעמערקט, אז עס פעהלט איהם דער פארטפעל מיט 800 זלאטעס.

ה׳ ג. האט געמאלדען דער פאליציי. אבער פון דער דאמע איז נישטא קיין שפור.

דערלאנגט זיין מוטער מיט א האמער איבער׳ן קאפ.

(בל.) וואצלאוו פושטעער, סאסנאווע 17, איז פון קינדהייט אן שוין געווען א גנב, צוערשט האט ער געגנב׳עט ביי זיין מאמע אין דערהיים, דערנאך ביי דער לעהרערין אין דער שול און שפעטער ביי דעם מייסטער, וואו ער האט געארבייט, זיין פאטער האט געפרובט מיט׳ן גוטען און מיט קלעפ, ס׳האט אבער גארנישט געהאלפען, וואצלאוו האט געטאן דאס זייניגע.

נאכדעם ווי דער פאטער איז געשטארבען האט וואצלאוו אנגעהויבען צו שלאגען זיין מוטער און דערפאר בעשטראפט געווארען מיט 6 חדשים טורמע, בעת דער בנ׳אק איז געזעסען אין טורמע האט די מוטער פערקויפט די וואוינונג און דאס מעבעל און זיך איבערגעצויגען אויפ׳ן דארף. וואצלאוו האט אבער באלד געפונען דאס וואוינארט פון זיין מוטער און איז געקומען נאך ירושה פון פאטערס צד, ווען די מוטער האט זיך אפגעזאגט איהם צו געבען געלד, האט ער גענומען א האמער און איהר דערלאנגט איבער׳ן קאפ. וואצלאוו איז ארעסטירט געווארען.

בילינגער עלעקטרישער שטראם פאר סוחרים.

(ס) אין רעזולטאט פון אונטערהאנדלונגען, וואס זענען געפיהרט געווארען דורך די לאדזער סוחרים-ארגאניזאציעס און דער עלעק-ראוניע-דירעקציע, איז די עלעקטראווניע מסכים צו מאכען ביליגער דעם פרייז פאר שטראם פאר די סוחרים און אונטערנעהמער, וועלכע זענען מיטגלידער פון ארגאניזאציעס.

אזוי וועלען די סוחרים צאהלען נאר 70 גראשען פאר א קילאוואט, אנשטאט 80 גראשען. די וואס פערנוצען מעהר ווי 2.300 קילאוואט א יאהר, וועלען אויך צאהלען מיט 10 גראשען ווייניגער.

ביי יעהרליכע אבמאכען וועט נאר גענומען ווערען צו 60 גראשען א קילאוואט.

א פאטער — אנ׳אויסוואורף!

מיט דער אייגענער טאכטער..

(אס) דאס לאדזער קריייז-געריכט האט ביי פערמאכטע טירען בעטראכט דעם פראצעס פון לאדזער איינוואוינער באלעסלאוו פיעטרושקא, וועלכער האט געהאט געשלעכטליכע בעציהונגען מיט זיין 22-יעהריגער טאכטער סטעפאנ׳א.

פיעטרושקא איז פער׳משפט געווארען אויף 3 יאהר טורמע.

ווידער דעמאנסטראציע פון ארבייטסלאזע אין פאביאניץ.

(-) שבת איז אין פאביאניץ פארגעקומען א פראטעסט-דעמאנסטראציע פאר׳ן מלוכה׳שען ארבייטס-פערמיטלונגס-אמט בעגען די פערשארפונגען, וואס זענען איינגעפיהרט געווארען ביים אויסצאהלען אונטערשטיצונגען די ארבייטסלאזע.

די אנגעקומענע רייטער-פאליציאנטען האבען פונאנדערגעטריבען דעם המון.

פאטענטען.

(–) די לאדזער פינאנץ-קאמער האט פערעפענטליכט א בעקאנטמאכונג אויס-צוקויפען פאטענטען אויף 1927 י. דעם 3. יאנואר וועט זיך אנהויבען די קאנט-ראלע פון די אונטערנעהמונגען און די, וואס וועלען נישט האבען קיין פאטענ-טען וועלען צוגעצויגען ווערען צו פער-אנטווארטליכקייט און א חוץ דעם וועלען זיי מוזען אויסקויפען א פאטענט אדער א רעגעסטראציע-קארטע.

דאנציגער סוחרים בעזוכען לאדזער און טאמאשאווער פאבריקען.

(ס) די גרופע דאנציגער סוחרים, וועלכע האט זייט פאריגע וואך געווייל׳ט אין לאדז, האט אויך בעזוכט א רייהע לאדזער און טאמאשאווער פאבריקען און זיך בעקענט מיט די איינארדנונגען.

פערשידענעס.

דער לאדזער איינוואוינער ה׳ העניק מאנעל האט געענדיגט דעם יורידישען פאקולטעט פון ווארשאווער אוניווער-זיטעט מיט׳ן טיטול „מאגיסטער יורי".

א וואיאזשארען-צוזאמענפאהר.

אהציע פאר א ביליגען באהן-טאריף און אויסלענדישע פעסער

(–) לויט דער איניציאטיוו פון לאדזער קאמי-וואיאזשארען-פעראיין איז די טעג פארגעקומען אין ווארשא א זיצונג פון דעם „ארגאניזי-קאמיטעט פון די פעראייניגטע פעראיינען פון קאמי-וואיאזשארען און סוחרים-רייזענדער אין פוילען".

אויף דער טאג-ארדנונג פון דער זיצונג האבען זיך געפונען די פראגען וועגען: 1) ווייטערדיגע קאמפאניע פון די נאהנטע פעראיינען און 2) די פראגע וועגען אנ׳אלפוילישען צוזאמענפאהר פון קאמי-וואיאזשארען און סוחרים-רייזענדער.

ארויסגעהענדיג פון ריין-פראקטיש-נעלען שטאנדפונקט, האט די זיצונג בעשלאסען נישט צוצוציהען די אזוי-גערופענע האנדעלס-פארשטעהער, הגם זייערע צילען זענען אפט-מאל געמיינזאמע מיט די קאמי-וואיאזשארען. דער דאזיגער בעשלוס איז אנגענומען געווארען נאך א ליידענשאפטליכער דיס קוסיע, אין וועלכער ס׳האבען זיך בעטייליגט די ה״ה: ווייס, דינאוויטש. סענדראווסקי (פון לאדז) און פלידער-בוים, וויזענהאלץ, ווילטשענסקי און וועלטמאן (פון ווארשא).

ס׳איז אויסגעוועהלט-געווארען א צו-זאמענפאהר-קאמיסיע, וועלכע דארף זיך בעקענען מיט׳ן כאראקטער פון אלע עקזיסטירענדע וואיאזשארען-פעראיינען און שפעטסטענס אין מערץ 1927 זאל פארקומען דער אלפוילישער צוזאמענ-פאהר.

ס׳איז אויך אויסגעוועהלט-געווארען א סטאטוט-קאמיסיע, וועלכע דארף זיך פערנעהמען מיט׳ן אויסארבייטען און לעגאליזירען דעם סטאטוט.

דער ארגאניזיר-קאמיטעט האט אויך בעשלאסען, אז פון היינט אן מוזען אלע אקציעס און אינטערווענצען ביי דער מאכט וכדומה, געפיהרט ווערען איינ-הייטליך פון אלע שוין פעראייניגטע וואיאזשארען-פעראיינען. דאנגעגען די אקציעס וועגען ביליגען באהן-טאריף פאר וואיאזשארען און כוחי׳ים-רייזענ-דער, וועלען ווייטער געפיהרט-ווערען דורכ׳ן לאדזער וואיאזשארען-פעראיין, אגב איז פאראן א האפנונג, אז דער ביליגער באהן-טאריף און אויסלענדישע פעסער וועלען בעקומען ווערען, ווייל דאס באהן-מיניסטעריום בעציהט זיך גינסטיג צו די פאדערונגען.

קרייץ פון 28. פולק

פאר דער שטאדט לאדז.

(–) עהרענצכטען, דעם 11. נאוועמבער, האט דער לאדזער 28 פולק און פון קאניאווער שיסער געפייערט זיין פולק יום טוב.

אין צוזאמענהאנג דערמיט, האט דער אפיצירען-קארפוס פון 28. פולק אין זאל פון שטאט-ראט איבערגעגעבען דעם פרעזעס פון שטאט-ראט ד״ר מיכנא דעם פולק-קרייץ, אלס אויסדרוק פון ליבע און פריינדשאפט פאר דער שטאט לאדז.

די צערעמאניע פון איבערגעבען דעם קרייץ איז געווען פערבונדען מיט א גרויסער פייערליכקייט.

א טויטער קערפער

אין הינגעל פון הויף.

(-) אויף קאליסקא 28 האבען זיך נעכטען קינדער געשפילט אין בעהעל-טעניש.

פלוצלינג האבען די לאקאטארען דער-הערט, ווי די קינדער הויבען-אן שרעק-ליך שרייען, אז זיי האבען געפונען א טויטען.

ס׳האט זיך טאקע ארויסגעוויזען, אז זיי האבען אין א ווינקעל פון הויף גע-פונען ליגען א טויטען קערפער פון אנ׳-עלטערן מאנספערשוין.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז דאס איז דער 31-יעהריגער וולאדי-סלאוו מיקס (קאליסקא 20), וועלכער איז בעגאנגען זעלבסטמארד דורך אויסטרינ-קען א גרעסערע דאזע סם.

מיט׳ן טויטען קערפער אינטערעסירט זיך די געריכט-מעדיצינישע מאכט.

סוחרים-קאנפערענץ.

(-) דער צענטראלער סוחרים- און פאבריקאנטען-פעראיין (פעטריקאווער 10) רופט צונויף אויף היינטיגען זונטאג א קאנפערענץ וועגען א רייהע וויכטיגע אקטועלע סוחרים-ענינים.

אין דער קאנפערענץ וועלען זיך בע-טייליגען די לאדזער דעפוטאטען, סע-נאטארען און ראטמענער. ס׳וועלען אויך דערווארט די ווארשאווער סוחרים-דע-פוטאטען און סענאטארען.

ווי איז גראבסקי׳ס צייטען...

(–) אין צענטראלען סוחרים-פעראיין (פעטריקאווער 10) האבען זיך געמעל-דען א רייהע סוחרים פון 4. פינאנץ אמט און מיטגעטיילט, אז סעקוועסטראטאר׳ען האבען ווידער אנגעהויבען ביים סעק-וועסטרירען די סחורות פאר די שטייערען, צו שטעמפלען זיי און ארומבינ-דען מיט שנור. דער סוחרים-פעראיין וועט וועגען דער פראגע אינטערווענירען.

פון סוחרים-שטרייק.

(-) זייט׳ן 10. נאוועמבער האט דער בעקאנטער אין לאדז אדוואקאט ראפאל קעמפנער איבערגענומען די לייטונג פון דער יורידישער אפטיילונג ביים צענטראלען סוחרים- און פאבריקאנטען-פעראיין (פעטריקאווער 10).

עפענטליכע ארבייטען

וועלען ווייטער געפירט ווערען.

(ב) אויף דער שבת׳דיגער זיצונג פון מאגיסטראט-פרעזידיום איז בעשלאסען געווארען, אז די עפענטליכע ארבייטען זאל ווייטער געפיהרט ווערען נאר בלויז 6 שעה א טאג, צוליב די קורצע טעג.

די ארבייטער וועלען אזוי ארום נאר בעקומען בעצאהלט פאר 4 מיט א האל-בען טאג.

נייער רעדוצירט.

(ב) אין שייבלערס פאבריק זענען גע-קינדיגט געווארען פון דער ארבייט 300 וועבער.

פארערט בעשטעטיגונגען ביים צאהלען שטייערן.

(ב) ביים צאהלען שטייערן – מיט-אמאל אדער אין ראטעס – דארפען די צאהלער אונבעדינגט פאדערן בעשטע-טיגונגען („פאקוויטאנציעס") אנשטאט ווי ביז-איצט פלעגט מען קוויטירען אויף דער אנדערער זייט פון „נאקאז-פלאטניטשי".

פון דייטשען טעאטער.

אין דייטשען טעאטער אין „סקאלא" ווערט מיט גרויסע ערפאלג געשפילט די מוזיקאלישע אפערעטען „גרעפין מאריצא". אין „די ווילדע לאלא" אין די דאזיגע אפערעטען צייכענען זיך די ארטיסטען אויס מיט זייער שעהנעם זינ-גען, טאנצען און הומאר-פולען שפילען.

„משארי".

אין קינא „משארי" געהט א גרויסער, אינטערעסאנטער פילם א. נ. „אונטער דעם ברענענדען הימעל פון מעקסיקא" מיט דעם בעריהמטען טאם מיקס אין דער הויפט-ראלע. ס׳געהט אויך א הו-מאריסטישער 2-אקטער „מאקס אלס בעקסער".

מיט א שפילקע

בעגאנגען זעלבסטמארד.

(–) די פאליציי האט ארעסטירט די איינוואוינערין פון זאווישא 32 מאניע קאלישער פאר עפעס א פערברעכען און זי איינגעזעצט אין „קאזע".

אין קאמיסאריאט האט זי אבער גע-פרובט בעגעהן זעלבסטמארד מיט א... האר-שפילקע, וועלכע זי האט אראפ-געשלינגען. מ׳האט זי אפגעפיהרט אין שפיטאל.

לעמבערגער יודישע יתומה ווערט משוגע אונטער דער חופה

קרובים געהאַט בײַ איהר צו די ירושה און מאַכען איהר חתונה פאַר א יונגענמאַן, וועלכען זי וויל נישט.—פון אונטער דער חופה פיהרט מען זי אב אין משוגעים-הויז.

לעמבערגער „מאָרגען" דערצעהלט: א מראַגעדיע מיט א יודישער יתומה האָט זיך פרייטאָג אַפּגעשפּילט אין לעמבערג.

פאַר א יאָהר עטליכע און צוואַנציג זענען אַפּגעשטאָרבען די רייכע עלטערן פון לעמבערגער יודישען מיידעל הדסה ם. הדסה איז ביים אָפּשטאַרבען פון איהרע עלטערן קוים אַלט געווען 6 יאָהר. האָבען איהרע עלטערן געלאָזט, האָבען זיי זייער בת-יחידה פערגעטערט. נאָך זייער טויט האָבען הדסה'ן צו זיך גענומען איהרע קרובים, רייכע לעמבערגער האָלץ-סוחרים.

הדסה'ן איז געבליבען בירושה א גרויס פערמעגען, וועלכעס איהרע קרובים האָבען צוגענומען. די קרובים האָבען דער יתומה נישט געגעבען קיין גוטע ערציהונג. קיינער האָט זיך אויף איהר נישט אומגעקוקט. ווען הדסה איז אונטערגעוואַקסען, האָט מען איהר געגעבען שווערע אַרבייט. מען האָט זיך מיט איהר בענוצט ווי מיט א דינסט.

ווען הדסה איז אונטערגעוואַקסען האָט זי אָנגעהויבען צו פיהלען דעם ביטערן טעם פון א יתומה. זי האָט זיך אָבער גאָר נישט געקאָנט העלפען. זי האָט זיך אַפילו נישט געהאַט פאַר וועמען אויסצורעדען איהר ביטער האַרץ.

איהר קוזין, דער זוהן פון איהר פעטער, ביי וועלכען הדסה איז אויפגעצויגען געוואָרען, איז מיט עטליכע יאָהר צוריק געקומען פון ווין, וואו ער האָט שטודירט מעדיצין. צווישען ביידע געשוועסטער-קינדער האָט זיך פערקניפט א שטאַרקע פריינדשאַפט, פון וועלכער עס האָט זיך אין משך פון דער צייט אויסגעקאָכט א הייסע ליבע.

אַזוי ווי אָבער חדסה'ס קרובים האָבען אָנגעהויבען בעמערקען די דאָזיגע ליבע, האָבען זיי אָוועקגעשיקט זייער זוהן קיין אויסלאַנד און זיי האָבען אָנגעהויבען צו זוכען שידוכים פאַר דער יתומה. די אומגליקליכע יתומה האָט אָבער אַלע איהרע ליידען געטראָגען אין דער שטיל.

די קרובים האָבען געוואָלט די יתומה חתונה מאַכען פאַר א אָרימען יונגעמאַן, כדי איהר נישט צו דאַרפען געבען קיין נדן, און איהר ירושה האָבען די קרובים געוואָלט צונעהמען.

נאָך לאַנגע בעשטרעבונגען האָט זיך אויסגעפונען אַזאַ חתן, וועלכער איז אָבער הדסה'ן נישט געפעלען. די יתומה האָט געוויינט, געבעטען, געבעטען זיך רחמים ביי איהרע קרובים, מען זאָל איהר נישט חתונה מאַכען פאַר דעם דאָזיגען יונגען מאַן, דאָס האָט אָבער נישט געהאָלפען. איהרע קרובים האָבען איהר געדראָהט, אַז זיי וועלען זי אַרויסוואַרפען פון שטוב, אויב זי וועט נישט חתונה האָבען פאַר דעם חתן, וועלכען זיי האָבען פאַר איהר אויסגעזוכט.

נישט האָבענדיג קיין אַנדערע ברירה האָט די אומגליקליכע יתומה געמוזט מסכים זיין צום דאָזיגען זיווג. מען האָט פאַר דעם נייעם פאָר-פאָלק געדונגען א קליינע דירה אויף פּיאַראָוו. נאָס נימער 9 און פרייטאָג איז געפּראָוועט געוואָרען די חתונה.

וואָס עס האָט זיך אַבגעשפּילט אין האַרץ פון דער יתומה בשעת זי איז געשטאַנען אונטער דער חופה בעווייזט דאָס, וואָס ווען מען האָט זי געפיהרט צו דער חופה האָט זי גע'חלש'ט. נישט געקוקט דערויף האָבען די קרובים זיך בעמיהט ווי אַמשנעלסטען צו פעוענדיגען די חופה-צערעמאָניע, כדי צו פטר'ן דעם „עול" פון זייער קאָפּ.

א חיים איז שוין דאָס יונגע ווייבעל נישט געקומען. זי איז נאָך דער חופה עטליכע מאָל געפאַלען חלשות, אַזוי, אַז מען האָט זי אָבגעפיהרט צו זיך אַהיים. מען האָט זי תיכף געלעגט אין בעט אריין, געבראַכט א דאָקטאָר, וואָס האָט ערקלערט, אַז איהר צושטאַנד איז זעהר א געפעהרליכער. שפּעט ביינאַכט האָט דאָס יונגע ווייבעל בעקומען א שווערען שגעון-אַנפאַל, אַזוי, אַז מען האָט זי תיכף געמוזט אָבפיהרען אין משוגעים-הויז אַריין.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" אַנטוואָרטען אויף יורידישע אַנפראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאָן.
יורידישע אָפּטיילונג
פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

ביים דערלאַנגען אַן אַנפראַגע אויף א יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופאָן פון דער ראַשע פון טאָג, ווען די אַנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אַנפראַגען אָהן קופאָן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 16. נאָוועמבער 1926.

2446. א לעזער פון טאָלודניאָווא גאַס.

מען קאָן נישט פערפליכטען קיין אַרבייטער נישט צו בעשעפטיגען זיך דירעקט אָדער אומדירעקט אין אַן אַנדערן עהנליכען ווערקשטאַט. דאַגעגען איז יאָ גילטיג אַן אָפּמאַך, לויט וועלכען אַן אַנגעשטעלטער פערפליכטעט זיך נישט צו פיהרען קיין בעשטימטען האַנדעל אויף א בעשטימטען שטח אָרער אין משך פון א בעשטימטער צייט.

2447. I. E.

מיר האָבען שוין אויף אַן עהנליכע אַנפראַגע געענטפערט, אַז די 10 פראָצ. צוגאָב-שטייער ווערט נישט גענומען פון הכנסה, פערמעגען, לאָקאַל און שטייער פון נישט פערבויטע פלעצער. דעסגלייכען זענען לויט'ן זעלבען אַרט. 1 פון

דער פעראָרדנונג פון פינאַנץ-מיניסטער פון 8 יולי 1926 (דז. אוסט. № 67 פאָז. 398) בעפרייט פון די דערמאָהנטע 10 פראָצ. אַלע אַרט קאָמונאַלע שטייערן. אַלס שטראָף פאַר די פערלעגענע שטייערן ווערט גענומען 4 פראָצ.

2448. א. א.

לויט די טעזען צום אַרט. 1 פון האַנדעלס-קאָדעקס איז אַן אינהאַבער פון א דרוקעריי נישט קיין אינדוסטריעלער, נאָר א סוחר און דעריבער קאָן מען איהם יאָ ערקלערען אַן אומאָדלאָשך.

2449. ל-ון.

די דעציזיע פון געריכט מוז פערעפענטליכט ווערען אין בנין פון דער היפּאָטעק.

2450. א דאַנקבאַרער לעזער בייגיש.

בעטען און בעטגעוואַנט טאָר מען נישט נעמען, מען קאָן אויך נישט לעגען קיין אַרעסט אויפ'ן פעלץ, סיידען דער קאָמפּאַניע געפינט ביי אייך נאָך 1 פעלץ, דעסגלייכען קאָן ער אויך לעגען אַן אַרעסט אויף איבעריגע בעטען אָדער בעטגעוואַנט.

2451. א לעזער פון סטריקאָוו.

אויב איינער פון די צדדים קאָן זיך נישט אונטערשרייבען מוזען דעם אָבמאַך בעשטעטיגען 2 עדות.

ספּאָרט.

„טוריסטען"-„וו. ק. ס." 6:0 (3:0).

„וו. ק. ס." דער מייסטער פון קלאַס „ב", נאָכ'ן שעהנעם רעזולטאַט מיט „ל. ק. ס." (3 : 4), האָט זיך פערמאָסטען נעכטען מיט'ן מייסטער — „טוריסטע". מ'האָט ערוואַרט, דאָס ס'וועט „וו.ק.ס." געלונגען מאַכען א גינסטיגער רעזולטאַט, דאָך האָבען זיי געמוזט קאַפּיטולירען איבער דער פיל בעסערער טעכניש - קאָמבינירטען שפּיל פון אונזער מייסטער. און פאַקטיש זענען די טוריסטען די גאַנצע צייט געווען אין שאַרפען אַנגריף, זייערע אַטאַקעס, זענען געווען פלאַנמעסיגע, און מאָמענטענווייז האָבען זיי פשוט באָמבאַרדירט דאָס טויער פון די מיליטער לייט, דאַגעגען „וו. ק. ס.", נישט קוקענדיג אויף זייערע מביציע-שפּילען, האָט נישט געקענט זיך איבעררייסען דורך דער פערטיידיגונגס-ליניע פון די „טוריסטען". און די פּאָר מאָמענטען גינסטיגע פאַר זיי, האָבען זיי נישט געוועהן אויסצונוצען.

און אַלס רעזולטאַט פון דער איבערגעוויכט פון די „טוריסטען" ערצילען זיי אין דער ערשטער העלפט 3 גאָלען, געקלאַפּט דער ערשטער א זעלבסטמערדערישער, קולאָוויאַק, און סט. קוביק, אין דער צווייטער העלפט ביי א פולשטענדיגען בעלאַגערונג פון געגנערס טויער ערציהלען זיי דורך קולאוויאַק'ן (1) און דורך אל. קוביק (2) ווייטערדיגע 3 גאָלען.

קאָרנער'ס 3:2 פאַר וו. ק. ס.

שיפס-ריכטער בירא-גוט.

ח. י-אן.

„הכח" - „ל. ק. ס." 0:7 (0:3).

דער דאָזיגער מעטש איז נעכטען פאָרגעקומען אויף „ל. ק. ס." - פלאַץ.

די מאַנשאַפטען זענען אַרויסגעטרעטען מיט פאָלגענדע שפּילער: „ל. ק. ס. שאַלעוויטש, קאַוואַלטשיק, קאַוואַלסקי, יאַשינסקי, אַטטאַ, מיקאַלייטשיק, שטאָלצנווערק, קאַרצעללי, יאַנעצקי, יאַנסשיק, לאַנגע.

— „הכח": סאָמעט, אייזענבערג, ראָזענבערג, הארצשטאַרק, ראַבינאָוויטש, שטיינבאַק, סעגאַל, עדעלבוים, לובאַכינסקי, זאַקליקאָווסקי, ליפשיץ. —

דאָס שפּילען הויבט אָן מיט א דריי-פערטעל-שעהדיגע פערשפּעטיגונג „הכח". אין אָנפאַנג איז דאָס שפּילען א גלייכעס. ערשט אין דער 10-טער מינוט נעהמט איבער די איניציאַטיוו „ל. ק. ס." און האָט איבערן גאַנצען שפּילען אַן איבערגעוויכט און ערצילט אין דער ערשטער העלפט 3 טויערען אין דער 15-טער מינוט יאַנסשיק, (דעם באַלעם האָט דער טויערמאַן אַרויסגעלאָזט פון די הענד.), אין א מינוט שפּעטער — לאַנגע דאָס צווייטע און אין 25 מינוט קאָוואַלסקי דאָס דריטע טויער.

אין דער צווייטער העלפט זיצט „ל. ק. ס." כסדר אונטער „הכח"-טויער און ערצילט ווייטערדיגע 4 טויערן דורך יאַנעצקי אין דער 47-טע און 51-טע מינוט, 55-טע יאַשינסקי (פון א עלפמעטער-שטויס) און אין דער 63 מינוט דאָס 7 טויער ערצילט יאַנסשיק און דער דאָזיגער רעזולטאַט 0 : 7 בלייבט נישט געענדערט.

ריכטער — ה' מארשעוווסקי — ווי שטענדיג גוט.

א-ן.

די שראַנג פון איפּערזוכט.

ווי ווייט גרייכט דאָס רעכט פונ'ם מאַן?

איז אייך בעקאַנט די אָפּערע מאַנאַ וואַנאַ, וואָס איז געבויט אויף א זעהר טראַגישער געשיכטע?

מאַנאַ וואַנאַ איז געווען א יונגע פרוי און שעהן, קלוג און ערליך איז זי געווען, אַן אידעאַלע פרוי; אָבער זי האָט איהר מאַן אייפערזיכטיג געמאַכט.

און זי האָט פערשפּילט איהר גליק צוזאַמען מיט איהר לעבען.

דאָס איז געווען, ווען די שטאָט פּיזאַ איז בעלאַגערט געוואָרען פון א מעכטיגען שונא, און כדי איהר צו ראַטעווען פון א שרעקליכען חורבן האָט מאַנאַ וואַנאַ זיך אָנגעבאָטען צו געהן אין דעם שונא'ס לאַגער.

זי האָט געהאַט צוטרויען צו זיך, אַז דער פיינדליכער גענעראַל וועט מערנעמען איהר געבעט פאַר איהר אומגליקליכער היים-שטאָט.

האָט אָבער איהר מאַן דאָס נישט דערלאָזען. ער האָט געוואוסט וואָס א שעהנע פרוי קאָן ערוואַרטען פון דעם פיינד אין א צייט פון מלחמה.

און גראָד האָט דער פיינדליכער גענעראַל צוגעשיקט א קוריער מיט א וואַרנונג, אַז ער וועט די שטאָט חרוב מאַכען, נישט איבערלאָזען א ציגעל אויף א ציגעל, סיידען מען וועט איהם בעצאָהלען דעם פּרייז מיט — מאַנאַ וואַנאַ.

די שעהנע פרוי זאָל קומען צו איהם אין לאַגער א נאַקעטע, נאָר פערדעקט מיט איהרע לאַנגע האָר און אַן איינציגען מאַנטעל.

און מאַנאַ וואַנאַ איז געגאַנגען.

אמת, קיין בייז איז איהר נישט געשעהן, דער גענעראַל האָט זיך אַרויסגעוויזען צו זיין איהרער א נאָהענטער, א יוגענד פריינד און ער האָט איהר מיט דעם גרעסטען רעספּעקט צוריק אַהיימגעשיקט.

אָבער איהר מאַנ'ס מח איז שוין געווען פערסמ'ט פון אייפערזוכט. ער האָט איהר נישט געטרויט, ער האָט נישט געגלויבט איהרע שבועות, אַז זי איז געבליבען ערליך.

זי איז אין זיינע אויגען געווען א געפאַלענע.

און דער געדאַנקען, אַז זיין ווייב איז איהם געוואָרען אונטריי, אַז זי האָט געמוזט אונטער די אומשטענדען, איהם ווערען אונטריי, האָט געפיהרט צו נעפענגניש און צום טויט, נישט נאָר פאַר דער פרוי, נאָר אויך פון דעם יוגענד-פריינד.

ביידע זענען געווען ערליך, ביידע אומשולדיג; אָבער זיי האָבען געגעבען דעם מאַן א געלעגענהייט זיי צו פערדעכטיגען.

דאָס איז די שרעקליכע צעשטערענדיגע קראַפט פון אייפערזוכט.

אָבער צו וואָס יענע טרויעריגע געשיכטע פון מאַנאַ וואַנאַ, ווען אַזעלכע טראַגעדיעס פון אייפערזוכט שפּילען זיך אָפּ ביז אויף היינטיגער צייט?

ווען טאָג-טעגליך הערט מען פון מאָרדען און זעלבסטמאָרדען און סתם צעבראָכענע פאַמיליען-לעבענס, נאָר ווייל דער מאַן אָדער דאָס ווייב דערוועקען א פערדאַכט אין אונטרייקייט, כאָטש זיי זענען אפשר גאָר אומשולדיג?

פאַרוואָס ווייסען נישט א מאַן אָדער א פרוי צו פערהיטען און נישט געבען דעם צווייטען צד קיין געלעגענהייט צו ווערען אייפערזיכטיג?

מיר פרעגען דאָס אָקעגען דעם פאָלגענדען בריף פון א לעזער, וועלכער שרייבט:

„מיין ווייב און איך זענען לעזער פון אייער צייטונג און מיר ווילען איהר זאָלט זאָגען אייער מיינונג אין א זעהר וויכטיגער פאַר אונז אַנגעלעגענהייט.

עס האַנדעלט זיך וועגען אַן איינציגען פעטער פון וועלכען איך האָב שוין געהאַט א סך עגמת נפש און ווי עס ווייזט אויס, וועט עס צו דעם עגמת נפש גאָר קיין סוף נישט נעמען.

דער דאָזיגער פעטער איז נעמליך א צו נאָהענטער פריינד מיט מיין ווייב. ער בעזוכט צו אָפט מיין הויז און דוקא ווען איך בין אין דער היים נישטאָ, און פונקט אַזוי בעזוכט זי איהם, פערשטעהט זיך, נישט אין מיין געזעלשאַפט.

פאַסירט עס, אַז ער קומט אין מיין הויז, ווען איך בין יאָ אין דער היים, שענקט זי איהם איהר גאַנצע אויפמערקזאַמקייט, בעת איך בין פאַר איהר אַזוי ווי איך וואָלט גאָרנישט עגזיסטירען.

האָב איך דערפאַר געשטעלט א פאָדערונג, אַז די וויזיטען צווישען מאַן ווייב און דעם פעטער זאָלען אויפהערען. איך וויל נישט זיינע בעזוכען אין מיין הויז און איך וויל נישט, אַז זי זאָל געהן צו איהם, ווייל איהר האַנדלונג בעגעגען מיר איז א בעליידיגונג.

איהר ענטפער איז, אַז איך בין קראַנק איך קראַנק אויף אייפערזוכט און אונטער קיין אומשטענדען, זאָגט זי, וועט זי מיר נישט נאָכגעבען. זי וועט פאַרטזעצען איהר פריינדשאַפט מיט'ן פעטער מיר אויף להכעיס.

נאָר איין פּריווילעגיע גיט זי מיר: ווען איך בין אין הויז און דער פעטער קומט, קאָן איך אַוועק פון דער היים פאַר דער צייט פון זיין וויזיט.

מיר דעבאַטירען אָפט וועגען איהר אויפפיהרונג געגען מיר און יעדער מאָל ברעכט זי אויס אין א געוויין. זי זאָגט, אַז איך פערדעכטיג איהר גאָר אומזיסט איך בין אייפערזיכטיג ווי א טערק, זי איז אומשולדיג, נאָר איך בין דער טיראַן

זאָגט איהר, אדרבא, אייער מיינונג"..

און אונזער מיינונג איז, און דאָס מוז זיין די מיינונג פון יעדען פערנונפטיגען מענשען, אַז דער גרעסטער פערברעכען געגען דער פאַמיליע איז, ווען דער מאַן אָדער די פרוי וועקען אין דעם צווייטען צד די אייפערזוכט.

די אייפערזוכט איז ווי יענע געפערליכע שלאַנג, וואָס טויט מיט איהר בליק פערביפליהענדיגע פויגעל. די אייפערזוכט האָט גרינע אויגען, וואָס זעהען אומעטום פערראַט און אונטרייקייט.

עס איז שוין ווייניגער סכנה אויפצורייצען א ווילדען אָקס, ווי מאַכען א מאַן פון א ווייב אָדער די ווייב פון א מאַן אייפערזיכטיג.

און א נאַר און א פערברעכער איז דער מענש, וואָס נעמט די אייפערזוכט פאַר א לייכטען שפּיל און גיט א געלעגענהייט, אַז מען זאָל איהם פערדעכטיגען אין אונטרייקייט צום פאַמיליען-לעבען.

וואָס איז געווען די טראַגעדיע פ מאַנאַ וואַנאַ, אויב נישט, וואָס זי האָט געשאַפען די אורזאַכען, אַז איהר מאַן זאָל איהר חושד זיין?

און וואָס זענען אַלע טראַגעדיעס פון אייפערזוכט, אויב נישט, ווייל דער מאַן אָדער דאָס ווייב גיבען דעם אַנדערן א געלעגענהייט צום פערדעכטיגען.

זיי מעגען זיין ערליך, מאַנאַ וואַנאַ איז אויך געווען ערליך, און די פרוי פון דעם בריף-שרייבער, אַזוי זענען מיר זיכער, איז נישט ווייניגער ערליך פון אַנדערע פרויען.

נאָר זיי האָבען צו זיך צופיל צוטרויען; זיי פאַדערן, אַז די וועלט זאָל זיי שטעלען הזכר פון יעדען פערדאַכט; מען זאָל גאָר נישט וואַגען צו וואַרפען אויף זיי א שאָטען פון אונערליכקייט.

אָבער א פרוי, וואָס איז אויפמערקזאַם צו אַן אַנדער מאַן, מעג ער זיין א פעטער צי א פרעמדער, מעהר ווי צו איהר אייגענעם מאַן, שאַפט אַליין די אורזאַכען, אַז דער מאַן זאָל איהר פערדעכטיגען.

פונקט ווי א פרוי מוז פערדעכטיגען איהר מאַן, ווען ער איז אויפמערקזאַם צו א פרעמדער מעהר, ווי צו איהר.

א פרוי, וואָס הייסט דעם מאַן פערלאָזען דאָס הויז, ווען זי נעמט אויף אַן אַנדערן, צינדט מיט איהר'ע אייגענע הענד אָן דאָס פייער פון אייפערזוכט.

ווייל אין פאַמיליען-לעבען איז נאָך ווייניג ווען מאַן און ווייב זענען ערליך זיי דאַרפען זייער ערליכקייט נישט ברענגען אין קיין צווייפעל.

(ניט)

כ'האָב איהם נאָר איבערגעשניטען דעם האַלז

די שרעקליכע מאָרד-טאַטען פון דער „שעהנער מיצי".

ווער איז די געהיימניספולע מערדערין פון לינץ, עסטרייך, וועלכע פלעגט בעצויבערען יונגע, רייכע מענער מיט איהר גרויסער שעהנהייט, זיי אַריינגאַרפן אין איהר נעץ און זיי דאָן ערמאָרדען? מיצי שפּיטצבערגער, איז איהר כשר'ער נאָמען.

אַז איהר קוקט אָן די דאָזיגע שרעקליכע מערדערין „מיצי", דאַכט זיך אייך, אַז זי קאָן קיין צוויי נישט צעהלען, אַזוי פיין און אָנשטענדיג זעהט זי אויס. עס דאַכט זיך אייך, אַז אָט דאָס חנ'עוודיגע שעהנע מיידעל, מיט די גאָלד-בלאָנדע האָר און מיט די הימעל-בלויע אויגען, מיט דעם אונשולדיגען שמייכעלע און די קאַרשען-רויטע ליפּען, קאָן נישט אַראָפּטרייבען אַ פליג פון דער וואַנד.

און דאָך איז זי איינע פון די שרעקליכסטע און קאַלט-בלוטיגסטע מערדערינס פון דער לעצטער צייט.

דער נאָמען „מיצי" זאָגט שוין אַלעס. דאָס איז אַ פערצויגענער נאָמען פון מאַריע, מיט וועלכע עס רופען זיך די בעקאַנטע ווינער „זיסע מיידלעך". אויך שעהנע קעץ רופט מען אין וויען מיט דעם נאָמען „מיצ". אויך די שעהנע אויסגעלאַסענע פרויען פון די וויענער אינטערגעוועלט רופען זיך מיט דעם נאָמען „מיצי".

„מיצי שפּיטצבערגער" איז געשטאַנען אָנגעקלאָגט פאַר די ריכטער אין לינץ, פאַר אַ גאַנצע רייהע מאָרדען.

דער לעצטער מאַן, וועלכען זי האָט דמאָרדעט איז געווען אַ הויכער רעגירונגס-בעאַמטער אין דער שטאָט לינץ, מיט'ן נאָמען עמיל שאַפּראַנעק.

אין עסטרייך איז, ווי בעקאַנט, אָפּגעשאַפט טויט שטראָף; און מערדער ווערען פערורטיילט צו פיל יאָהרען אָדער צו לעבענסלענגליכען קערקער. די שרעקליכע מערדערין „די שעהנע מיצי" וועלכע איז איינגאַנצען עטליכע און צוואַנציג יאָהר אַלט, איז גאַר נישט געווען טרויעריג ביי איהר פּראָצעס.

אויף אַלע פראַגען וואָס אַנבעלאַנגט דעם מאָרד האָט זי געענטפערט לוסטיג און לעבעדיג, גלייך זי וואָלט דערצעהלט, ווי זי האָט שעהן געטאַנצט אויף אַ באַל און בעצויבערט אַלע מענער-הערצער.

— ווי אַזוי זשע, פרייליין „מיצי" האָט איהר איהם אומגעבראַכט? — פרעגט דער ריכטער

וועמען? — פרעגט מיצי מיט אַן'אונשולדיג חנ'דעלע גלייך מען וואָלט עפּעס גערעדט דאָ פון בוידעם און קלאָץ.

— איך מיין ווי אַזוי האָבען זי ערמאָרדעט דעם הער עמיל שאַפּראַנעק?

— אַ-אַ-אַ — זאָ-אָ-אָ! — דעם הער שאַפּראַנעק, מיינען זי, הער ריכטער?

צו ערשט נעהמט די „שעהנע מיצי" אַרויס פון איהר ביימעל אַ רויטען שטיפט, מיט וועלכען זי טוט אַ פאַרב איהרע ליפּעלעך, דאָן פודערט זי זיך די בעקעלעך און דאָס געטאָקטע נעזעל, דאָן שפּיגעלט זי זיך אין שפּיגעל, און מיט אַ זיס שמייכעלע ענטפערט זי:

— צו ערשט, הער ריכטער, האָבען מיך זיך גוט אונטערהאַלטען — איך און דער הער שאַפּראַנעק. מיר האָבען געטרונקען שאַמפּאַן-וויין און געטאַנצט. דאָן איז ער אַביסעל שכור געוואָרען.

— נו און דאָן? — פרעגט דער ריכטער.

— דאָן ענטפערט „מיצי" און ווינקט קאָקעטיש מיט אַן'אייגעל. — דאָן האָב איך פערשלאָפען די פיר.

— און דאָן?

— דאָן האָב איך גענומען דאָס מעסער און פּרובירט אַריינצושטעקען אין זיין ברוסט. האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז דאָס מעסער איז געווען שטומפּיג.

— וואָס-זשע האָט איהר געטון מיט'ן שטומפּיגען מעסער?

— כ'האָב דאָס שטומפּיגע מעסער — ענטפערט „מיצי" גיט אַ געלעכטער'ל — אַרויסגעצויגען פון זיין ברוסט, ער האָט נאָך געזשיפּעט. איך האָב געדענקט — דערצעהלט זי ווייטער — אַז ער וועט אַזוי גיך נישט טויט ווערען, האָב איך אַ ביסעל צוגעשאַרפט דאָס מעסער.

— וואָס-זשע האָט איהר דאָן געטון?

— פרעגט דער ריכטער ווייטער.

— ווען דאָן? — פרעגט מיצי.

— נו, דאָן ווען איהר האָט אַ ביסעל צוגעשאַרפט דאָס מעסער?

— דאָ האָב איך גאָר נישט געטון — ענטפערט „מיצ". איך האָב בלויז מיט'ן אָנגעשאַרפטען מעסער איהם איבערגעשניטען דעם האַלז.

אַזוי לאַנגזאַם, קאַלט, מיט אַ רוהיגען טאָן און מיט אַ שמייכעלע אויף איהרע רויטע ליפּען, דערצעהלט די שעהנע מיצי דעם גרויזאַמען מאָרד, וואָס זי איז בעגאַנגען.

מען דענקט, אַז זי איז בעגאַנגען אַ רייהע שרעקליכע מאָרדען; אָבער מ'קען זיי נישט בעווייזען. בלויז אין דעם לעצטען מאָרד, וואָס זי איז בעגאַנגען, האָט זי זיך מודה געווען.

די „שעהנע מיצי" איז געווען דאָס, וואָס מ'רופט אָן, אַ „קאָקאָטע" אָדער אַ האַלב-וועלט דאַמע. זי האָט געשפּילט ליבעס מיט רייכע מענער, געהוליעט מיט זיי און גע'שכור'ט אין די פערשידענע נאַכט-לאָקאַלען און קאַבאַרעטען אין וויען, און דאָן זענען פיל פון די מענער פּלוצים „פערשוואונדען" געוואָרען, און מען האָט נישט געוואוסט, וואו זיי זענען אַהינגעקומען. אַ טונקעלע געהיימניש ליגט איבער דער געשיכטע. מען דענקט, אַז די שעהנע „מיצי" האָט פיל פון איהרע קאַוואַלירען ערמאָרדעט אום זיי צו בערויבען אָדער צו פערבאַרגען געוויסע ליבעס און מאָרד-געהיימנישען.

ערשט אין דער לעצטער צייט איז זי אַריינגעפאַלען אין די הענד פון דער פּאָליציי, און די דעטעקטיווען האָבען אויסגעפאָרשט, אַז זי איז בעגאַנגען אַ שרעקליכען פערברעכען זי האָט איהר חתן, דעם בעאַמטען עמיל שאַפּראַנעק אויף אַ גרויזאַמען אופן ערמאָרדעט. זי האָט איהם צו ערשט, ווי זי האָט זיך מודה געווען פאַר די ריכטער, אַריינגעשטאָכען אַ מעסער אין ברוסט און דאָן איהם איבערגעשניטען דעם האַלז. און דעם טויטען קערפּער האָט זי בעהאַלטען אין אַ קאַסטען און איהם בעגראָבען אין קעלער פון דעם הויז, וואו זי האָט געוואוינט.

איינמאָל האָט אַ שכנ'טע פון יענעם הויז בעמערקט, ווי איהר הינד לויפט אַלע מאָל צו דער טיר פון דעם קעלער און בילט און שמעקט מיט'ן נאָז. האָט זי דאָס דערצעהלט אַן'אַנדערע שכנ'טע און די אַנדערע שכנ'טע האָט שוין געדרעדט, אַז ביי דער „שעהנער מיצי" אין קעלער מוז עפּעס זיין פערבאָרגען אַ „פערדעכטיגע זאַך".

מען האָט אויפגעבראָכען די טיר פון קעלער; מען האָט געגראָבען אין דער ערד און מען האָט געפונען דעם קערפּער פון דעם ערמאָרדעטען שאַפּראַנעק.

די „שעהנע מיצי" האָט נאָכדעם, ווי מען האָט זי אַרעסטירט. אפילו נישט געפּרובט לייקענען. זי האָט מיט אַ שמייכעל אויף די ליפּען אַלעס דערצעהלט און זיך מודה געווען אין דעם מאָרד. ביז יעצט, האָט זי ערקלעהרט, האָט איהר געגליקט צו לעבען אַ פריי און פרעהליך לעבען, און יעצט וועט זי זיך אַביסעל אָפּרוהען אין טורמע נו, וואָס קען מען מאַכען! דאָס רעדעל דרעהט זיך היינטיגע צייטען זעהר שנעל.

די „שעהנע מיצי" איז פערורטיילט געוואָרען צו 15 יאָהר טורמע. אָבער עס זיצט זיך איהר, ווי זי האָט ערקלעהרט פאַר צייטונגס-פאַרשטעהער, זעהר אָנגענעהם. זי פּוצט זיך אויס אין טורמע אין עסיג און אין האָניג. זי פודערט זיך און פאַרבט זיך ווי ס'דאַרף צו זיין; און אַלע טורמע-אויפזעהערס זענען פערליבט אין איהר.

מ-פ.

א שמח בחלקו.

פּרעזידענט-קולידוש און זיין לעבענס-פילאָזאָפיע, וואָס איז די פילאָזאָפיע פון אַן'אַמעריקאַנער קינד פון דריטען קלאַס.

דער אַמעריקאַנישער פּרעזידענט קולידוש, וועלכער איז אַ „שווייגער פּרעזידענט" אויך צו געבען אינטערוויאו'ס" האָט לעצטענס דאָך געגעבען אַן'אינטערוויאו, וואָס האָט געמאַכט אַ שטאַרקען רושם אין... אַמעריקאַ.

צוליב דער כאַראַקטעריסטישקייט פון גרעסטען אַמעריקאַנער פּעטער'ס אַני מאַטין, ברענגען מיר דאָ איינעגע אינטערעסאַנטע שטעלען פון דעם דאָזיגען אינטערוויאו, וועלכער איז דער איינציגער. וואָס קולידוש האָט אַרויסגעגעבען צייט ער איז דערהויבען געוואָרען צו דער מדרגה פון פּרעזידענטור.

וועגען פרויען האָט פּרעזידענט קולידוש זעהר אַ הויכע מיינונג. עס איז קיין וואונדער נישט, לויט ווי ער דערצעהלט זענען די אַלע פרויען, מיט וועלכע ער האָט זיך בעגעגענט אויף זיין לעבענסוועג, געווען מלאכים. זיין מוטער האָט אויף איהם געהאַט אַ גוטען און עדעלען איינפלוס. זי איז געווען אַ פרוי, וואָס האָט געוואוסט זיך צו בענעהמען און געהאַט אַן'עדעלען שמאַק. זי האָט ליב געהאַט פּאָעזיע, און נאָך מעלות, בלויז מעלות! זיין מוטער איז אָבער געשטאָרבען ווען ער איז אַלט געווען 12 יאָהר. ער איז דאָן אַריבער צו דער באָבע קולידוש. די באָבע איז געווען אַ שטאַרקע פרוי מיט אַ פעסטען ווילען און טיפע רעליגיעזע איבערצייגונגען, „אַן'אמת'ע טאָכטער פון די פּוריטאַנער". מיט זיבען יאָהר שפּעטער האָט זיין פאָטער געבראַכט איהם אַ שטיפמוטער, אָבער אויך זי איז געווען פרימע-דע-פרימאַ: „מיין שטיפמאַמע איז געווען אַלעס, וואָס אַ מוטער קען זיין, ווען זי איז נישט די אייגענע מאַמע. זי איז געווען אַ טאַלענטירטע פרוי, האָט ליב געהאַט ביכער און געהאַט אַ נייגונג צו בילדונג. אָט אַזוי האָב איך געהאַט דאָס גרויסע גליק צו קומען אונטער'ן איינפלוס פון דריי גוטע פרויען, אַ זעהר וויכטיגער עלעמענט אין דער קאַריערע פון אַ מענשען", וועגען זיין איינציגער ווייב איז דאָך אוראי און אוראי בלויז ליוב געזאָגט פאַרהאַן. זי איז די בעסטע און שעהנסטע וואָס די וועלט פערמאָגט. זי פערזיסט איהם דעם לעבען. אַלזאָ, איז קיין וואונדער נישט, וואָס דער פּרעזידענט האַלט אַזוי שטאַרק פון די אַמעריקאַנער מוטערס און שוועסטער. איצט וועט אויך זיין אינטערעסאַנט צו וויסען וואָס ער זאָגט וועגען דער פרויען-פראַגע. אָט וואָס:

„אויב אַ מיידעל וויל זיך מאַכען פּאָסענד פאַר אַ פּאָליטישער קאַריערע, דענק איך, אַז די בעסטע זאַך פאַר איהר צו טון איז צו הייראַטען און ערציהען אַ פאַמיליע..."

*

אַן'אוניווערזיטעט בילדונג, זאָגט דער פּרעזידענט, איז זעהר אַ גוטע זאַך פאַר יעדען בחור און מיידעל. נאָך וואָס-זשע דען? זאָלען זיי זיך נישט בענוצען מיט דער דאָזיגער בילדונג בלויז צו פּראַקטיצירען פּראָפעסיעס זאָלען זיי טאַקע קריגען די בילדונג און דיפּלאָמען, און געהן אַרבייטען ווי פּראָסטע אַרבייטער. פערקעהרט, די אוניווערזיטעט-בילדונג דאַרף זיי לערנען זיי זאָלען זיין צופרידען אַלס פּראָסטע אַרבייטער.

אַפילו דאָס פּרעדיגט דער פּרעזידענט נישט צוליב העכערע אידעאַלען, נאָר פשוט דערפאַר ווייל, ווי ער אַליין האָט געזעהן זענען אין די פּראָפעסיעס שוין דאָ צופיל קאָנקורענטען און דערום לעבען די פּראָפעסיאָנאַלען זעהר אַן'אָרימען לעבען. אָט דאָס איז אמת'ע קולידוש-פילאָזאָפיע!

*

דער פּרעזידענט קולידוש איז אוראי אויך מוזיקאַליש, און אָט, וואָס ער זאָגט וועגען דעם:

„עס איז שווער צו זאָגען, צו איין מין מוזיק אינטערעסירט מיך מעהר ווי אַן'אַנדערער. פיללייכט דאָס וואָס מען קען אָנרופען מיליטערישע און פּאַטריאָטישע מוזיק האָט די גרעסטע צוציהונג פאַר מיר".

פּאָעזיע האָט דער פּרעזידענט אויך זעהר ליב.

*

ווייסט איהר ווער עס איז דעם פּרעזידענטס גרעסטע היסטאָרישע פיגור? דזשאָרדזש וואַשינגטאָן!

אָט די מיינונג האָט שוין איינער אַרויסגעזאָגט: דאָס איז געווען אַן'אַמעריקאַנער קינד אין דריטען קלאַס...

די ליבעס פון אקייזעריך.

היסטאָרישער ראָמאַן פון לעבען אין רוסישן קייזערליכן הויף

פון ל. זאַכער מאַזיך.

(31

.43

צו שפּעט.

דער קאַמער-לאַקיי פון דער צאַריצע מיט אַ היטעל, וואָס איז ביי איהם געווען אַרונטערגעצויגען איבער די אויערען, און אין אַ לאַנגען מאַנטעל, איז אַריינגעקומען און האָט זיך פאַרזיכטיג אומגעקוקט אויף אַלע זייטען. דערנאָך האָט ער זיך אַוועקגעזעצט צווישען די פערשווערערס, פונקט אַנטקעגען דער צאַריצע.

— נו, וואָס הערט זיך, מיינע הערען? — האָט ער אָנגעהויבען — מיר מוזען זיך צואיילען, אויב מיר ווילען נישט דורכפאַלען:

— וואָס איז געשעהן? — האָט דער אַמאַליגער אָפיציר געפרעגט.

— געשעהן איז דאָס; די שפּיאָנען האָבען עפּעס דערשמעקט און אָנגעהויבען צו נישטערען... די טען מוז עס געשעהן. נישט וואַרטען מעהר, נישט אָפּלייגען אויף ווייטער — האָט דער קאַמער-לאַקיי געענטפערט.

— איך בין גרייט — האָט דער אָפיציר געענטפערט.

— און איך אוראי — האָט זיך אָנגערופען דער קאַמער-לאַקיי — איך האָב נאָכגעמאַכט אַלע שליסלען פונ'ם פּאַלאַץ. ווען די צאַריצע וועט זיין אין בעט, וועל איך אויך אַריינפיהרען אין איהר שלאָפצימער דורך דער פערבאָרגענער טיר, דורך וועלכער דערגראַף שובאַלאָוו גייט צו איהר, און דעמאָלט וועט זי זיך פון אונזערע הענד נישט אַרויסדרייען.

— זאָלען מיר בעשטימען היינט דעם טאָג — האָט זיך אָנגערופען דער גוטבעזיצער — איך שטעל אייך צו אַלע מיינע מענשען גוט בעוואָפענט און גרייט איינצושטעלען זייערע לעבענס.

— אפשר איבערמאָרגען? — האָט פאָרגעלייגט דער אַמאָליגער אָפיציר.

— פאַרוואָס נישט מאָרגען? — האָט זיך אָנגערופען דער קאַמער-לאַקיי — לייגט עס נישט אָפּ. ס'קען נאָך אַן'אומגליק געשעהן.

— דו ביסט גערעכט — האָט פּלוצים די צאַריצע געזאָגט.

דער קאַמער-לאַקיי האָט זיך אַ צאַפּעל געטון פונ'ם קלאַנג פון איהר שטימע און אָנגעקוקט מיט צעשראָקענע אויגען.

— ווער איז עס? עפּיס מיר אַזוי בעקאַנט! — האָט ער אַרויסגעפּליסטערט צום סוחר.

— אַ יונגערמאַן, אַ קרוב פון אַלטען גרענאַדיר. וועלכער זיצט נעבען איהם. ווי ער הייסט, ווייס איך נישט — האָט געענטפערט דער סוחר.

— און אַזעלכע מענשען וואָס איהר קענט נישט, לאָזט איהר צו צו אייערע זיצונגען — האָט אַרויסגעמורמעלט דער קאַמער-לאַקיי, איהר שפּילט זיך מיט פייער!

— הייסט עס מאָרגען? — האָט געפרעגט אַן'אָפיציר פון גוואַרדיע.

— היינט גאָר? — וואָס פעלט דיר איין? — האָט דער סוחר זיך אָנגערופען.

ס'איז צו שפּעט! — האָט די צאַריצע מיטאַמאָל געזאָגט אין אַזאַ טאָן, אַז אַלע האָבען זיך אומגעקוקט אויף איהר ווי עפּעס צוטומעלט — איהר הערט וואָס איך זאָג אייך: ס'איז צו שפּעט!

און זי האָט זיך אויפגעהויבען.

— וואָס בעדייט עס? — האָט אַרויסגעמורמעלט דער גוטבעזיצער.

די צאַריצע האָט אַרויסגענומען אַ זייגערל, וואָס איז אויסגעשטאַנען געווען מיט בריליאַנטען און אַ קוק געטון אויף איהם.

— דאָס בעדייט. וואָס איהר הערט: צו-שפּעט! — האָט זי ווידער געזאָגט — און בעדייט נאָך, אַז נישט איהר וועט דער צאַריצע געמען געפאַנגען, נאָר אַז איהר אַלע זענט אין די הענד פון דער, וועלכער איהר ווילט דערהרגענען, איהר רוצחים.

דער קאַמער-לאַקיי איז דער ערשטער אויפגעשפּרונגען און האָט יעליזאַוועטען שאַרף אין די אויגען אַריינגעקוקט. די אַנדערע פערשווערערס האָבען זיך אויך אויפגעהויבען פון זייערע ערטער און געקוקט אויף יעליזאַוועטען.

— אַ פעררעטער! — האָט דער יונגער אָפיציר אַ געשריי געטון — ער טאָר נישט אַרויסגיין קיין לעבעדיגער פון דאַנען!

— די צאַריצע! — האָט אויפגעהויבען אַ געוואַלד דער קאַמער-לאַקיי און איז אָפּגעשפּרונגען צוריק.

— די צאַריצע? וואָס? ווען? — האָבען די אַנדערע געטועלט.

— דאָ, דאָ! — האָט געשריגען דער קאַמער-לאַקיי — דערשטעכט זי!

און ער האָט זיך אַ לאָז געטון צו יעליזאַוועטען. נאָר זי האָט שוין געהאַלטען אַ רעוואָלווער אין דער האַנד און דער אַלטער גרענאַדיר מיט די צוויי אַנדערע סאָלדאַטען, וואָס זענען געקומען מיט איהם און יעליזאַוועטען, זענען אויך געשטאַנען אַרום איהר מיט פּיסטאָלעטען. און דאָ האָט דער אַלטער גרענאַדיר אַ פייף געטון, און דורך אַלע פענסטער זענען אַריינגעשפּרונגען סאָלדאַטען מיט בעגנעטען און אין טיר האָט זיך בעוויזען גענעראַל סאַלטיקאָוו מיט נאָך סאָלדאַטען.

— האָב איך אייך נישט געזאָגט, אַז עס איז צו שפּעט! — האָט די צאַריצע מיט אַ שמייכעל געזאָגט צו די פערשווערערס, וואָס זענען געשטאַנען צוטומעלטע און פערלוירענע.

פּלוצים האָבען זיי זיך אַלע אַ וואָרף געטון צו איהר'ן פיס מיט אַ יאָמער און געוואָלדען:

— רחמנות, מוטערל!

— רחמנות, צאַריצע!

— וואָלט איהר אויף מיר רחמנות געהאַט, ווען די פערשווערונג, מיך צו הרג'ענען וואָלט אייך אָפּגעגליקט? — האָט זי זיך אָנגערופען. — שיקט זיי אָפּ אין שליסעלבורגער פעסטונג! — האָט זי בעפוילען.

די געפאַנגענע האָט מען געשמידט אין קייטען און זיי אַרויסגעפיהרט פון שענק און די צאַריצע אַליין האָט זיך אַרויפגעזעצט אויף סאַלטיקאָווס פערד און איז אַוועקגעפאָהרען.

אויף מאָרגען האָט יעליזאַוועטע דערהויבען דעם אַלטען גרענאַדיר צום ראַנג פון אָפיציר...

(פאָרטזעצונג קומט)

לונגען־קראנקהייטען!

רעקאמענדירט דורך די ה"ה דאקטוירים

Balsam Thlocolan Aqe

ביי הוסטען, בראנכיט, הוסט פערליכטערט ביי פלעגמאָ, פערשטארקט דעם ארגאניזם און דעם זעלבסטגעפיהל פון קראנקען, פערגרעסערט די וואָג פון קערפער. „Balsam Thlocolan Aqe". פערקויפען אפטייקען. פערלאַנגט נור אין אָריגינעלער פאַקונג פון דער אפטייק 1429

A.Gąsecki w Warszawie, ul. Leszno 41

טליתים־פאבריק

אויסערגעוועהנליך פון וואָלענע, האַלב־וואָלענע זיידענע טליתים במו טערקישע, ווי אויך טליתים־קטנים הורט און דעטייל! מיט אויספערטיגונג, אויך גאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית צו בעקומען בילינער ווי איבעראל

ביי א. ה. ציכרינאווסקי, קאמיענא 6,

אין צווייטען הויף, פּאַרטער. קומט און איבערצייגט אייך! 298

מערקונג: מ'נעמט אויך אָנגענומען אלטע טליתים צו וואַשען.

זאל גאנץ לאדז וויסען, אז דאס מעבעל־געשעפט

פון פלאַטאָוויטש און רעכט

145 פעטריקאווער 145 אין הויף

האָט זיך פערגרעסערט און בעזיצט אויף לאַגער אגר. אויסוואַהל פון שלאף־צימער, עס־צימער, ביורא־איינריכטונג קוכען־מעבעל, ווי אויך עגצעל־געגענשטענדע אלעס פון אייגענע אויסארבייטונג

בעמערקונג: מיר קויפען אויך גענוצטע מעבעל און צאָהלען די העכסטע פרייזען. 387

פאַר באר! אויף חעסעלי

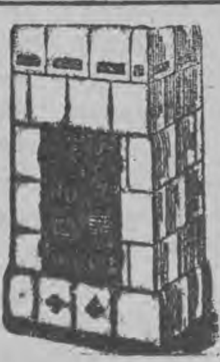

בעקאנטמאכונג.

צוליב דעם גרויסען געברויך פון מיינע שאמאט־אייוועז

און קוכען האָב איך גענומען פערגרעסערען די פּראָדוקציע פון מיין פאבריק מיט א גרעסערען פערסאָנאַל פון פאַכלייט און וועל יעצט צושטעלען די גע־עהרטע קונדשאַפט די בעסטע אייוועז און קוכען צו דער צייט און צו מעסיגע פרייזען אויף זעהר גוטע בעדינגונגען. קומט און איבערצייגט אייך!

מיט אכטונג

מ. ראזענבוים, פאבריק אלגינסקא 14

די פיליע זגערזשער 3 בעזיצט א גרויסען אויסוואַהל אייוועז.

לעטשניצע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען און ערצטליך־רענטגענישער קאבינעט

זגיערסקא 17, טעל. 33-16.

ד"ר ראבאוויטש	נאָז, האלז, אויערן קר.	3-2 11-10 $7^1/_2-6^1/_2$
ד"ר רוזשאנער	הויט־און געשלעכטס־קר.	11-10 2-1
ד"ר גאלדשטיין־פאלאק	אויגען־קראנקהייטען	8-7 2-1
ד"ר יוסטמאן	נערווען־קראנקהייטען	2-12
ד"ר ראזענצווייג	קינדער־קראנקהייטען	5-4 12-10
ד"ר פאפירני	פרויען־און געבורטס־הילף	6-5 $1-11^1/_2$
ד"ר קאנטאר	כירורגישע־קראנקהייטען	2-1.1 4-3
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען־קר.	$7-5^1/_2$ 1-11
ד"ר סטופעל	רענטגען	12-10 6-4
א.גראדזענטשיק	צאהן־ארצט	7-3
נ. ראזעס	צאהן־ארצט	2-9

צאהן־פּומבהיילונג, בעלייכטונגען, קאַפּען, מאַסטען, א. א. וו.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען

רענטגען־אינסטיטוט

היילונג פון הויט־קראנקהייטען פון קאפּ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונגען, קוארץ־לאמפע, דיאטערמיע, לעקטריזאציע, אלע טעכנישע אנאליזען. א קורס פאר שטאמלער.

אימפונגען געגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

חיזוק אין ד ר שטאָט.

Lek. Dentysta

Jakób Botwinik

געארבייט אין דער לאָדזער קראנקען־קאסע איבער 4 יאהר, נעהמט יעצט אָן טעגליך, אויסער שבת פון 3 ביז 9 אָוועגד אויף דער

נאוואמיעסקא 26, פראנט 2. שטאָק

היילען, פלאָמבירען, צאָהן־ציהען אָהנע שמערצען, קינסטליכע ציהן, קראָנען און גאָלד־בריקען.

▲▼▲▼ צוגענגליכע פרייזען. ▼▲▼▲

פאר מיטגל. פון קראנקען־קאסע און זייערע פאמיליעס זעהר ביליג.

727

שלאָסערײ־מעכאנישער יעהרליכער קורס

ביי דער אינדוסטריע־שולע פאמארסקא 48.

איינשרייבונגען קומען פאר.—קאנצעלאריע איז טעטיג פון 10—2 נ. מ. און פון 7—9 אוו. אונטעריכט פון 5—9 אָוועגד. שול־געלד 10 זל. מאנאטליך.

Firma S. Billauer, Łódź

33 Cegielniana 33

מאַכט בעקאַנט די ג' קונדשאפט, אז איך בעזיץ אויף לאגער א רייכען אויסוואהל פון פערשידענע טעפיכער, לויפער, גארדינען ווי אויך אלערארט מאָפּ־ציר־צוראטען און מעבעל שטאָפען.

ספעציאל פערקויף פון ראָס־האָר פאַר מאַטראַצער.

הורט פאבריקס־פרייזען! דעטייל

לעטשניצע (פאר קומענדע קראנקע)

פון דאקטוירים ספעציאליסטען און ערצטליך רענטגענישער קאבינעט

„SALUS"

גלובנא 41 טעל. **46-65.**

איז טעטיג טעגליך פון 9 פריה ביז 8 אין אוו. זונטאג פון 9 פריה ביז 1 נאכמ

ד"ר ז. ראקאווסקי	אויערן האלז און נאז־קראנקהייטען	פון 1 – 12
ד"ר לאנדקאה	אינערליכע קראנקהייטען	פון 1 – 2 און פון 5 – 7
ד"ר דינענזאהן	קינדער־קראנקהייטען	פון 11-12 און 4.30-6
ד"ר וויים	כירורגישע קראנקהייטען	פון 1-2 און פון 6.30-7.30
„ שמערלאווסקי	פרויען־קראנקהייטען און אקושעריע	2.30 ,3.30 5.30-6.30 זונטאג פון 12-1
„ זילבער שטראס	הויט, וועגערישע און געשלעכטס קראנקה.	פון 11.30-1 און 7-8
ד"ר גאלדבערג	אויגען קראנקהייטען	פון 10.30-12.30
ד"ר גאלדרינג	אינערליכע קראנקהייטען	פון 11-12 און פון 3-5
צאהן ארצט פרוי לאנדקאה / סט. געלבערג	צאהן־און מויל קראנקהייטען	9.30-12 און פון 4-7 / 12-2 און פון 7-8

אפּעראציעס, אנאליזעס, איינשפּריצונגען, פאָקען־שטעלען. ארצטליכע אנא־ליזע, (ווי אורין, פלעגמא, בלוט או"וו) דורכלייכטונגען און רענטגען א ים נאהמען. קורס פאר שטאמלער. געבורטס־הילף בעראטונגען פאר מוטערס. קינסטליכע ציין, קראנעס, גאלדענע בריקען, פלאמבען א. א. וו. ספעצ. קורסען פאר שטאמלער. חיזוקען אין שטאדט.

שוץ־אימפונגען געגען שארלאטין. 311

אלם שותה

מיט 10 ביז 12 טויזענד זלא־טעס וויל איך צוטרעטען צו אן־איינגעפיהרטע געשעפט, אדער א פאבריקאט, אפערטען אבצוגעבען אין אדמ. „אלם שותף". 827

Artysta-malarz

naucza w ciągu jednego dnia malowania: na jedwabiach, aksamytach wełnach abażurach i t p. Południowa 36 m. 19 od 3 5 po poł. 808

אנאנים קלינענטער יונגערמאן

זוכט בעשעפטיגונג ביי וואַ־ער נישט איז ארבייט. גוטע רעפערענצען. געפל אפערטען אין אדמ. 138

Dr. med. J. POLAKOW

ספעציאליסט פאר קינדער־קראנקהייטען

KONSTANTYNOWSKA 37, 39-75

נעמט אָן פון 5—6.30 אוו. אינדערהיים און פון 2—3 אין דער לעטשניצע אויף נייערס מארק פעטריק. 294.

Dr. med. M KERSZNER

Zielona 16, tel. 51-96.

קינדער און אינער ליכע קראנקהייטען. 702

נעהמט אָן פון 3 ביז 4 נאכמ און פון 6-7 אָוועגד.

Dr. med. K. FISZMAN

צעגעלניאנא 26 טעל. 51-47

קינדער און א נערליכע קראנקהייטען נעהמט אן ביז 9 פריה און פון 6—8. 767

Dr. med.

J. SZMERŁOWSKI

פרויען־קראנקהייטען און אקושעריע

נעהמט אָן פון 3 ביז 5. 649

17 פעטריקאווער 17. טעל. 7-13

דר. י. הערשפינקעל

Zawadzka 15,tel. 11-87.

ספעציאליסט פאר קינדער־קראנקהייטען

נעהמט אָן אינדערהיים פון 8 ביז 10 פריה און פון 3 ביז 5 נאכמ. און אין לעטשניצע „מאמאק".

אכטונג! אין מיין ערשטקלאסיגער אכטונג!

קירזשנערײַ

ווערען אנגענומען צומ־ליכע פעלץ־אויסאר־בייטונגען פון אייגענער און אנפערטרויטע וואַרען צו ביליגע פרייזען. גוטע בעדינגונגען.

מ. שאליט, פעטריקאווער 33

עדער איינציגער האט זיך איבערצייגט, אז פאר

מעבעל

ר וואזים, פעלצען, נייע מאשינען, גארדעראבען א. ז. וו. צאהלט די העכסטע פרייזען

א. ווייצמאן נארוטאוויטש 19!

(רזיעלנא)

איז מעבעל געוועלב, (פרוואט־וואו נונג) שענקעוויטש 29 ביי מיר איז שטענדיג פערש. גענוצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען. 1374

לעטשניצע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

בזשעזשינער 11, טעל. 63-37

אָפען פון 9 פריה ביז 7 א־בענד

ד"ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן־קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער־קראנקהייטען	9—12 4—5.30
ד"ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	10—12 5—6.30
ד"ר לוביטש	הויט־און געשלעכטס קר.	12—2
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטעס־קר.	1—3
ד"ר גאלדבלאט	אויגען־קראנקהייטען	12.30—2
ד"ר פליאסבערג	כירורגישע קראנקה.	$1-2^1/_2$
ד"ר בערגמאן	פרויען און געבורטס־הילף	3—4

פּסוכא־טעראפיע, שפר ך־שטערונגען ווי שטאמלען א. ז. וו. פּאָקען־שטעלען, קינסטליכע בערג־זון־בעשטראהלונג איינ־שפּריצונגען, מאסאושען, עלעקטריזאציע, אפּעראציעס. אויך פערלאנג — חיזוקען אין שטאט. — אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען. ווי אורין פלעגמא און בלוט. 2120

אימפונגען געגען שקארלאטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א רענטגענישער קאבינעט

עם נצהשען א:

ד"ר זילבערשטיין	צאהן־ארצט	9—2 נכמ.
ד"ר לאזשינסקא טאראפאלסקא	צאהן־ארצט	3—7.30

קינסטליכע ציהן, קראנען, פּאָמבען א. ז. וו. די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאג.

Dr. med. W. EYCHNER

פרויען־קראנקהייטען און אקושעריע

זגערזשער 38, טעל. 34-72

נעהמט אָן אין דער לעטשניצע פעטריקאווער 294 פון 12 ביז 2 מיטאג, אין דערהיים פון 6—8 אָוועגד

דאנטיסט און צאהנטעכניק

י. ביטענסקי

5 קאנסטאנטינער 5

נעהמט אָן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אווענד. פרייזען ביליגע! פערזאנען אהן געצאהלט

Dr. med. Ludwik Rapeport

Pr. Narutowicza 25 (Dzielna)

Telefon 44-10 1000

ספעציאליסט פאר נערווען, בלאזען און האַרן־קראנקהייטען. נעמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אָוועגד.

בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך

איך האָב די עהרע מיטצוטיילען, אז איך האָב מיין ביורא איבערגעטראָגען פון פעטריקאווער 18 אויף

17 פעטריקאווער 17

2־טען הויף, פּאַרטער דורכגאַנג זאכאדניא 52,

וואו עס ווערט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי ביטים לויט'ן אוסטאַוו, קלאוזולעס, ואבעופיעמשעניעם אויף אלע שטעט אין פוילען, אפּעלאַציעס, פעטיציעס, אדוואַ־קאַטן־שריפטען. ...־רעקורסען — וועגען קאנצעסיעס אין קאָמיסאַריאַט־רזשאַנדו, ביטעס צו אלע פּאָ־ליציי־בעצירקען, שותפות־אקטען, טעסטאַמ־ענטן, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דאראַחיזיעס, קארנע ספראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען. 503

רעכטס־קאנסולענט י. מאנעלא

פעטריקאווער 17, זאכאדניא 52

שנעל, רעיעל און ביליג!

אבאנאמענטס־פרייז:

אין לאדז: א חודש — 4.00 זלאָטעס. אויף דער פּראָווינץ: א חודש — 6 זלאָטעס. אין אויסלאנד מיט 50 פּראָצענט טייערער. — פּוסטן אנהאַלט אין טערמין פון דן אבאנמענט איז די רעדאקציע נישט פערענטווארטליך. די פּראָנומעראציע איז אָנגענומען ביי טאָג און ביי נאַכט.

אנאנסען־פרייז:

פאר א מיל מעטער שורה פאר'ן טעקסט 15 גראשן, פריטאָג 20 גראשן, אין טעקסט 20 גר. פריטאָג 30 גראשן. נאָכ'ן טעקסט 10 גר. פריטאג 15 גראשן. — פאר אויסלענדישע אנאנסען 100 פּראָצ. טייערער. שיסער דער שטאט — 50 פּראָצ. טייערער. —

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.